

ΑΕΤΟΡΡΑΧΗ=ΜΑ
ΝΩΛΙΑΣΣΑ=ΜΠ
ΖΑΝΙ=ΔΡΙΣΚΟΣ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ
ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΙΤΩΝ

ταχυταχυτα

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ 59 Τ.Κ. 10431 ΑΘΗΝΑ ΕΤΟΣ 6ο ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 29 ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2000

ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΙΤΕΣ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Στην εφημερίδα «Ηπειρωτικός και άλλα», κείμενο με την ένδειξη: «Αγώνας» που εκδίδεται στα Γιάννενα, καταχωρήθηκε, στις 9 Μαρτίου 2000 στη στήλη «Καθημερινά»

Ο Μητροπολίτης της Γαλλίας και πάσης Ιβηρίας Ιερεμίας χοροστάτησε στη λειτουργία στον Ιερό Ναό της Λυών, την ημέρα των εγκαίνιων της αιογράφησης του Ναού του Ευαγγελισμού. Αριστερά ο πρωτοπρεσβύτερος Αθανάσιος Ίσκος.

συνέχεια στη σελ. 4

ΙΟΥΛΙΟΣ 2000

Φίλοι μας γειά σας

Βρισκόμαστε σχεδόν στα μέσα ενός ακόμη καλοκαιριού, του καλοκαιριού του 2000 και πολλοί ετοιμαζόμαστε για τις καλοκαιρινές μας διακοπές, ενώ άλλοι πήραν κιόλας των ματιών τους. Είναι καιρός να λακίσουμε από την πολυάνθρωπη και πολύβουη Αθήνα και από τα άλλα μεγάλα αστικά κέντρα της Χώρας μας και του εξωτερικού. Να βρεθούμε κοντά σε αγαπημένα πρόσωπα και μέρη να ξεκουραστούμε και να ηρεμήσουμε ψυχικά και σωματικά. Τώρα πολλές πόρτες και παράθυρα στα χωριά μας θα ανοίξουν διάπλατα για να υποδεχτούν τους ξενητεμένους τους. Ο καθαρός αγέρας της υπαίθρου θα γιομίζει από χαρούμενες ξέγνιαστες παιδικές φωνές, αλάργα από το άγχος των εξετάσεων, των φροντιστηρίων και των σχολείων. Θα γελάσουν πικραμένη χείλη πολλών ηλικιωμένων που μένουν μόνιμα εκεί και συνήθως μόνοι. Τα χωριά θα ζωντανέψουν. Εκεί και συνήθως αυτό τον καιρό θα γίνει το μπόλιασμα των νέων με πατροπαράδοτες παραδόσεις, ήθη και έθιμα και το δέσμη τους με τις ρίζες.

- Πολλοί από τους Μανωλιασσίτες θα κάνουν τις διακοπές τους ή μέρος από αυτές στη Μανωλιάσσα για πολλούς και διαφορετικούς λόγους. Έτσι θα έχουν την ευκαιρία να αγκαλιάσουν αυτούς που άφησαν πίσω τους. Να φτιάξουν ό,τι μπορούν στα σπίτια τους και να τα κα-

θαρίσουν. Να δουν τα κτήματά τους. Να περπατήσουν στις στενές που περπάτησαν κάποτε όταν ήταν μικροί, ίσως και ξυπόλυτοι. Να θυμηθούν πολλά... Να κατεβούν στην Αγία Παρασκευή στο Κεφαλόβρυσο όπου θα συναντήσουν Μελιγγιώτες και άλλους από τα γύρω χωριά. Να πάνε στον Αη-Λιά ανήμερα της γιορτής του. Να παραβρεθούν και να τιμήσουν με την παρουσία τους την Κοίμηση της Παναγίας. Να γλεντήσουν και να ξεφάντωσουν στο ξακουστό πανηγύρι της Μανωλιάσσας.

Ευχόμαστε σ' όλους σας να περάσετε καλά και χωρίς προβλήματα. Σ' εκείνους που δεν θα μπορέσουν να κάνουν διακοπές τους ευχόμαστε κουράγιο και υπομονή και καλό καλοκαίρι.

Στέφανος Κων. Γιωτάκης

20 Ιουλίου

Του Προφήτη Ηλία

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Μανωλιάσσας μετά τη Θεία Λειτουργία θα πραγματοποιήσει εκδήλωση με το συγκρότημα του Θανάση Θεμελή θα τραγουδήσουν ο Γιάννης Κούτλας και ο Ευαγγέλου.

Ιδού κι κάμποσα χρόνια τ'ν ημέρα που γιουρτάζ' στ' είκου' Αλουνάρ' άμα τλειών' η ακκλησιά, αρχινάει του γλιέντ'.

Τούτους ού κόσμος γλιεντάει κι του νικίθι.

14-15 Αυγούστου

ΜΕΓΑΛΟ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ στη Μανωλιάσσα

Όλοι στο πανηγύρι του χωριού μας

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Μανωλιάσσας και το Νομικό πρόσωπο Δ.Δ. με την επωνυμία «Πνευματικό Κέντρο Μανωλιάσσας» διοργανώνουν το πανηγύρι του χωριού μας.

Θα σας διασκεδάσει το καλλιτεχνικό συγκρότημα του Θανάση Θεμελή που παίζει κλαρίνο και θα τραγουδήσουν: ο Γιάννης Κούτλας και ο Ευαγγέλου.

ΤΟ ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΟ ΣΤΕΡΕΥΕΙ

- ΚΙΝΔΥΝΕΥΟΥΝ ΟΙ ΚΑΤΟΙΚΟΙ ΤΩΝ ΧΩΡΙΩΝ ΜΑΣ
- ΠΡΟΣΒΑΛΛΕΤΑΙ Η ΚΟΙΛΑΔΑ ΤΟΥ ΔΩΔΩΝΑΙΟΥ ΤΟΠΙΟΥ

Πληροφορίες μας λένε πως στο Κεφαλόβρυσο και λίγα μέτρα πιο πάνω από την Αγία Παρασκευή ενεργείται γεώτρηση για την εκμετάλλευση των πηγών Κεφαλόβρυσου.

Η εταιρεία λέγεται A Q U A SPRING και

είναι ιδιωτικός συμφερόντων.

Επικοινωνήσαμε με το τμήμα Υδροοικονομίας και τη Διεύθυνση Βιομηχανίας της Νομαρχίας Ιωαννίνων και μας απάντησαν ότι έχει δοθεί άδεια γεώτρησης στην ως άνω εταιρεία στις 29-6-2000. Άδεια εμφιάλωσης δεν δόθηκε. Θα δοθεί στο μέλλον εφ' όσον παρουσιάσει δείγματα νερού τεσσάρων εποχών και κριθούν αυτά κατάλληλα.

Οι επιπτώσεις στο περιβάλλον από τις εργασίες των κτιριακών εγκαταστάσεων θα εξετασθούν όταν η εταιρεία υποβάλλει τα σχετικά δικαιολογητικά για την άδεια οικοδομής.

Οποιαδήποτε επέμβαση - παρέμβαση - εγκατάσταση και λειτουργία έργων στη περιοχή:

- Προσβάλλει το περιβάλλον και αλλοιώνει αισθητά την κοιλάδα του Δωδωναίου τοπίου.
- Διαταράσσει το υδρογεωλογικό οικοσύστημα.
- Προκαλεί αφαιμάξη των πηγών του Κεφαλόβρυσου.
- Καταργεί την υλοποίηση του αρδευτικού προγράμματος όλων των ποτιστικών εκτάσεων και αφαιρεί από τους κατοίκους τη δυνατότητα να δραστηριοποιηθούν στη γη τους.

νται από τις πηγές του Κεφαλόβρυσου.

Το πρόβλημα της επιβίωσης και της παραμονής των ανθρώπων στο τόπο που γεννήθηκαν, μεγάλωσαν, αγάπησαν και δημιούργησαν, είναι σοβαρότερο από την εμπορευματοποίηση του νερού, από τις πηγές του Κεφαλόβρυσου.

Από τον Πρόεδρο του Τ.Σ. του Δ.Σ. Μανωλιάσσας Αλέξιο Γούση, πληροφορηθήκαμε ότι ο Δήμαρχος Μπιζανίου κ. Δ. Μπαλτογιάννης τον ενημέρωσε σχετικά με το θέμα.

Η άδεια γεώτρησης χορηγήθηκε από το Δήμο Δωδωναίων και ότι υπάρχει δέσμευση ανάκλησης της άδειας αν προκύψει θέμα στην υδροδότηση των χωριών.

Όπως είναι γνωστό από τις πηγές Κεφαλόβρυσου υδροδοτούνται τα χωριά: Μανωλιάσσα, Κοπάνη, Θεριακίσι, Αγία Κυριακή, Εγκαταστάσεις στρατού Π.Α.Π., Ροβιλίστου και τα Δωδωνοχώρια.

Η ευκολία χορήγησης της άδειας γεώτρησης από τις αρμόδιες υπηρεσίες και η ανοχή των φορέων, μας εκπλήσσει και μας δημιουργεί προβληματισμούς.

Συνέχεια στη σελίδα 4

ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΑΓΑΠΗΤΟΥ ΙΩΑΝΝΗ ΝΑΚΟΥ

Στις 30 Ιανουαρίου έφυγε από κοντά μας, για πάντα, ο Ιωάννης Νάκος του Αποστόλη - Γιάνν' Πάληας - σε ηλικία 79 ετών.

Όταν φεύγει ένας γνωστός μας άνθρωπος, νοιώθουμε ένα σφίξιμο στην καρδιά γιατί πιστεύουμε ότι λιγοστεύει το σύνολο που μόχθησε και μοχθεί για το καλό του τόπου μας. Έτσι νοιώσαμε και τώρα γιατί ο εκλιπών, πέραν από γνωστός, φίλος και πολύ αγαπητός σε όλους, ήταν πρόεδρος του χωριού μας για πολλά χρόνια.

Από τη θέση αυτή πάσκιζε για το καλύτερο του χωριού, κάτω από δύσκολες συνθήκες σε δύσκολους καιρούς. Η προσφορά του στη Μανωλιάσσα ήταν μεγάλη.

Η αναγνώριση της προσφοράς έργου, μικρού ή μεγάλου και η τιμή που πρέπει να αποδίδεται σε κάποιον - έστω και μετά θάνατον - δεν αποτελεί μόνο υποχρέωση και καθήκον των επιζώντων, αλλά αποτελεί και παράδειγμα προς μίμηση για τις επερχόμενες γενεές.

Ο Γιάννης ήταν άριστος οικογενειάρχης. Πάλεψε σκληρά για να μεγαλώσει την οικογένειά του. Ευτύχησε να δει αποκαταστημένα τα παιδιά του και αξιώθηκε να καμαρώσει και εγγόνια.

Τώρα η αγνή ψυχή του αναπαύεται στις γειτονιές των αγγέλων γιατί εκεί είναι η θέση του Γιάνν' Πάληα. Εκεί που δεν υπάρχει πόνος, λύπη ή στεναγμός αληθιά ζωής αιώνια.

Στην οικογένειά του θέλω να πω ότι ο σύζυγος, πατέρας, παππούς και αδελφός σας ήταν ένας σημαντικός άνθρωπος για το χωριό μας, έντιμος, πρδός, καλόκαρδος και πετύχαινε να συμπαραστέκεται σ' όλους με χαμόγελο και καλοσύνη και έτσι θα μείνει για πάντα στη μνήμη μας.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΚΩΝ. ΓΙΩΤΑΚΗΣ

* Το παραπάνω κείμενο γράφτηκε στις 14 Φεβρουαρίου 2000 και εκ παραδρομής δεν καταχωρήθηκε στο προηγούμενο φύλλο της εφημερίδας μας.

Ο πρώτος εχθρός μας είναι ο εαυτός μας

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Γέννηση

* Ο Γιώργος Β. Τζίμας και η Ευαγγελία απέκτησαν αγοράκι.

Στους ευτυχισμένους γονείς και παππούδες ευχόμαστε να τους ζητήσει.

Γάμοι

* Ο Θεόδωρος Γούσης γιος του Ηλία και της Παρασκευής παντρεύτηκε την εκλεκτή της καρδιάς του **Νατάσα Μαυρομάτη**.

Το μυστήριο του γάμου τελέστηκε στον ιερό ναό του Αγίου Ελευθερίου (Ντεπώ) Θεσσαλονίκης.

Μετά την τελετή ακολούθησε δεξίωση στο εστιατόριο «Δείπνος» στη Μονή Λαζαριστών.

* Στις 9 Ιουλίου η **Μαρία Ζουλουφού** κόρη της Παναγιώτας Νίκου και του Μανώλη παντρεύτηκε τον καλό της **Ελευθέριο Χειμωνίδη**.

Ο γάμος τελέστηκε στον Άγιο Γεώργιο στο Καβούρι.

* Στις 15 Ιουλίου η **Χριστίνα** κόρη της **Σοφίας Παππά** - **Γιώτη** παντρεύτηκε τον **Νεκτάριο Μπότη**.

* Στις 17 Ιουνίου ο **Βασίλης Μπέλλος** γιος της **Λαμπρινής** παντρεύτηκε τη **Στέλλα Κανελλοπούλου**. Το μυστήριο του γάμου τελέστηκε στον ιερό ναό Αγ. Κωνσταντίνου Μάνδρας.

Να ζήσετε βίον ανθόσπαρτον και ευτυχή!

Αρραβώνες

* Στις 17 Ιουνίου η **Βασιλική Παππά** κόρη της **Πόπης** και του **Ευάγγελου** αρραβωνιάστηκε με τον **Αντώνη Κανίζο**.

* Στις 1 Ιουνίου η **Μαρία** κόρη της **Κωνσταντίνης** και του **Λευτέρη Παππά** αρραβωνιάστηκε με τον **Νίκο Παπακώστα**.

Καλά στέφανα!

ΠΕΝΘΗ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΓΙΩΤΑΚΗ

Την 1η του Μάη έφυγε από κοντά μας για πάντα η Κωνσταντίνα Γιωτάκη, σε ηλικία 86 ετών.

Η νεκρώσιμη ακολουθία ψάλλθηκε στο νεκροταφείο του Βύρωνα, όπου και ετάφη στις 2-5 2000 παρουσία πολλών συγγενών, φίλων και γνωστών.

Η Κωνσταντώ του Ανδρέα του Γιώργου Βασιλή, ήταν μητέρα τριών αγοριών - του Βασιλή, του Ευρυσθένη και του Αριστομένη - και δυο κοριτσιών της Χρυσάνθης και της Διαμάντης. Ήταν φιλόστοργη μάνα και καλή σύζυγος.

Η μοίρα της φέρθηκε σκληρά γιατί τη χώρισε άκαιρα και ξαφνικά από τον άνδρα της με αποτέλεσμα να πέσουν στις πλάτες της όλα τα οικογενειακά βάρη. Αντιμετώπισε πολλές δυσκολίες, σε άσχημες περιστάσεις. Τα κατάφερε και εκπλήρωσε στο ακέραιο τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις της και ως μάνα και ως πατέρας.

Είχε προβλήματα με την υγεία της τα οποία τελευταία επιδεινώθηκαν και ταλαιπωρήθηκε πολύ.

Τώρα βρίσκεται κοντά στον Ανδρέα της και σίγουρα εκεί που αναπαύονται οι δίκαιοι.

Εμείς θα διατηρούμε στη μνήμη μας τη χαμογελαστή μορφή της. Συλλυπούμεθα τα παιδιά της και τους άλλους συγγενείς της και ευχόμεθα να είναι ελαφρύ το κόμα της Αττικής γης που τη σκέπασε.

Στέφανος Κ. Γιωτάκης

ΛΑΜΠΡΙΝΗ ΙΣΚΟΥ

Απεβίωσε η Λαμπρινή Ισκού σε ηλικία 80 ετών.

Τα τελευταία χρόνια η κυρα - Λαμπρινή δοκίμαστηκε σκληρά με την υγεία της. Στο πλευρό της μέρα - νύχτα έστεκε ακούραστος ο κυρ - Νίκος με τη συμπαράσταση πάντα των παιδιών.

Η θέλησή της για ζωή η υπομονή της και η αγάπη των δικών της τη βοήθησαν να σταθεί όρθια και παρά τα απανωτά εγκεφαλικά για αρκετά χρόνια, στις 21 Απριλίου έσβησε και η τελευταία φλόγα.

ΜΑΡΙΑ Φ. ΝΙΚΟΥ

(Απεβίωσε 27-3-2000)

Στα 95 χρόνια η Μαρία Φ. Νίκου έκλεισε την παρουσία της στο μάταιο τούτο κόσμο και αναχώρησε να συναντήσει όλα εκείνα τα αγαπημένα της πρόσωπα που ζουν στη χώρα τη ανέσπερη.

Την αείμνηστη είχα την τύχη και την ευκαιρία να την επισκεφτώ στο σπίτι της πριν από 3 χρόνια. Κουβέντισα μαζί της πολλές ώρες, για διάφορα θέματα. Μου τραγούδησε αγαπημένα της τραγούδια και μερικά απ' αυτά τα κατέγραψα.

Συμμετείχε σε όλες τις κοινωνικές εκδηλώσεις των Μανωλιασσιτών. Πρώτη στη χαρά και στη λύπη. Πρέπει να τρα-

γουδήσει στους γάμους το γαμπρό και τη νύφη αλλά και πρώτη να εκφραστεί με το μοιρολόι για τους συγχωριανούς που άφησαν ετούτη τη ζωή.

Θαύμασα τη μνήμη της και τη φωνή της:

«Είχα την τύχη να ακούσω πολλές πληροφορίες για τα ήθη και έθιμα της Μανωλιάσσας από όταν ήρθα νύφη στο χωριό μας.

...Μου 'φερναν εδώ απ' τ' άλλα χωριά παιδιά που 'καν αβασκοθήρη κι γω τα γέριβα... οτ' έκανα μ' εσπρέι, μ' τα προξενιά πάντα έστρεγαν. Εχω δικαπέντι άτομα εδώ στο χωριό **προξενιμένα - παντρεμένα**. Τον Τέλ' Γούσ' μι τ' ν' Άννα, τ' Ρήνα τ' Περικλή μ' τουν Τόλη, τη Θυμία μι τουν Βαγγέλ' Μπέλλο, το Σπύρο με τ' Λέν', την Ολγα μι το Χριστο - Γληγόρ', τουν παπα Βασίλη με τ' Λέξω, τουν Μέλτα με τ' ν' Καλλιρρόη. Μούστριε του προξενιό, καλό να κάν'ς να μη κατηγορέι' σ' κι να μη καλάισ' είνι αμαρτία».

Θα κλείσω με ένα από τα αγαπημένα της τραγούδια:

Ολα τ' αμπέλια γύρισα κι όλα του περιβόλια
να βρω ένα μύλο κόκκινο κι ένα κυδών' αφράτο
έχω την αγάπη μου βαρειά για να πεθάνει
κι μπαينوβαίνουν οι γιατροί κι γιατρεία δε βρίσκουν.
Ολα τ' αμπέλια γύρισα κι όλα τα περιβόλια
να βρω ένα μύλο κόκκινο κι ένα κυδώνι αφράτο
να δώκω της αγάπης μου ποτέ να μη πεθάνει.

Τ' αχνάρια εύχονται στα παιδιά της και τα εγγόνια της να ζήσουν πολλά χρόνια να τη θυμούνται και η ευχή της να τους στηρίζει πάντα.

ΤΑ ΑΧΝΑΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΣΤΟ ΠΕΝΘΟΣ ΕΚΦΡΑΖΟΝΤΑΣ ΤΑ ΣΥΛΛΥΠΗΤΗΡΙΑ ΤΟΥΣ ΣΤΟΥΣ ΟΙΚΕΙΟΥΣ ΤΩΝ ΕΚΛΗΠΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΕΥΧΟΝΤΑΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΕΛΑΦΡΥ ΤΟ ΧΩΜΑ ΠΟΥ ΤΟΥΣ ΣΚΕΠΑΖΕΙ.

ΑΝΤΙ ΓΙΑ ΣΤΕΦΑΝΙ

Αντί για στεφάνι προσέφεραν στην Αη Γιώργη εις μνήμην **Μαρίας Τζίμα**.

Δημήτριος και Αθηνά Νίκου	20.000 δρχ.
Αικατερίνη Γιώτη	10.000 δρχ.
Οικ. Κων/νου Νίκου	10.000 δρχ.
Οικ. Αλέξη Μπέλλου	10.000 δρχ.
Οικ. Ευάγγελου Παπαθανασίου	5.000 δρχ.
Οικ. Κων/νου Ισκού	5.000 δρχ.
Οικ. Χαρίτη Μπέλλου	5.000 δρχ.
Οικ. Βόττη Νικολάου και Τσώλη Δημητρίου	
Οικ. Βόττη Αχιλλέα	
Οικ. Τάτση Αλεξάνδρου	
Οικ. Τάτση Παναγιώτη	
Οικ. Τζιάλα Βασιλείου	
Οικ. Ζυγούρη Γεωργίου	5.000 δρχ.
Οικ. Ελευθερίου Κολιού	5.000 δρχ.
Οικ. Ευαγγελίου Νίκου	5.000 δρχ.
Οικ. Δημοσθένη Χρόνη	10.000 δρχ.
Πολιτιστικός Σύλλογος	5.000 δρχ.

Μην ξεχνάτε:

Η εφημερίδα "Τ' αχνάρια"
ανήκει σε όλους μας
και απευθύνεται σε όλους.

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΙΤΩΝ
Σωκράτους 59 Αθήνα Τ.Κ. 10431
ΙΔΡΥΤΗΣ: ΚΩΣΤΑΣ Π. ΠΩΤΑΚΗΣ
(Φεβρουάριος 1993)
ΕΚΔΟΤΗΣ - ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ:
ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ
ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΙΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ
«Ο ΑΠΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ»
ΕΚΔΟΤΗΣ & ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:
ΚΩΣΤΑΣ Π. ΠΩΤΑΚΗΣ
Συνδρομές, επιστολές, συνεργασίες
κ.λπ. να στέλνονται στις
διευθύνσεις:
α) ΠΩΤΑΚΗ ΚΩΝ/ΝΟ
Ρήγα Φεραίου 41
Τ.Κ. 16674 - Α. Γλυφάδα Τηλ. 8944405
β) ΛΙΟΝΤΟ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟ Επιδαύρου 27
Γαλάτσι Τ.Κ. 11147 Τηλ. 2915967
Ετήσια συνδρομή
Εσωτερικού: 3.000
Εξωτερικού: 5.000

Αιφνίδιος θάνατος

του **Αντώνη Μαρούλη, ετών 49**

Τούτη την ώρα που τυπώνεται η εφημερίδα μας «σαν κεραυνός έπεσε» η είδηση για τον ξαφνικό θάνατο του Αντώνη Μαρούλη. Στην οικογένεια εκφράζουμε τα θερμά μας συλλυπητήρια.

ΑΓΟΝΗ ΓΡΑΜΜΗ

ΝΤΑΦΛΟΣ
ΘΕΟΦΙΛΟΣ

ΛΙΜΑΝΤΡΑΦΗΝΑΣ ΤΗΛ.: (0294) 23356

ΜΠΕΛΛΟΣ ΑΛΕΚΟΣ του ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ
ΠΛΑΤΕΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ 1 - ΠΑΡΑΛΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΤΗΛ. 5560418

ΕΝΑΣ ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΙΤΗΣ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΙΚΟΥ ΜΑΣ ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΘΥΜΑΤΑΙ ΚΑΙ ΔΙΗΓΕΙΤΑΙ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΟΛΕΜΟΥ 28ης ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1940

Το πλοίο θαύμα

ΤΟΥ ΣΗΜΑΙΟΦΟΡΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ
ΠΟΛΕΜΙΚΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ ε.α.
ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΓΟΥΣΗ

Ολοι οι Έλληνες κατά την αυγή της 28ης Οκτωβρίου του '40 στην αρχή των γεγονότων, είδομεν και ησθάνημεν την αιφνίδιαν και ύπουλον επίθεσιν, αλλ' είδομεν επίσης και την άμεσον και αυθόρμητον εξέγερση «το ξεσήκωμα του Έθνους» δια την προάσπισιν της ελευθερίας μας. Δεν είδαν όμως οι Έλληνες και το τέλος του πολέμου αυτού.

Δεν είδαν όμως ότι μετά τόσα έτη αγώνων θυσιών και στερήσεων, επέτυχαν τέλος ομού μετά των Συμμάχων των να κάμψουν, να κινήσουν και να συντρίψουν τον αυθάδη και ανοικτήρμονα επιδρομέα, είδαν βεβαίως την πτώσιν των εν Ελλάδι Ιταλικών στρατιών και την παράδοσιν των εις τους Γερμανούς, αλλά τούτο δεν εσήμανε Ελληνικήν αποκατάστασιν. Δεν είδαν την τελική παράδοσιν των Ενόπλων Ιταλικών Δυνάμεων εις τους Συμμάχους και φυσικά και στους ίδιους τους Έλληνες.

Επειδή όμως οι κινήσεις έγιναν στο εξωτερικό, λόγω κατοχής μας δεν έγιναν ευρέως γνωστές εις την πατρίδα μας. Θεώρησα ότι θα έπρεπε η αξιοσημείωτος αυτή ιστορία να γίνει γνωστή εις όλους τους Έλληνες. Πρόκειται περί της παραδόσεως του Ιταλικού Στόλου το 1943 μήνας Σεπτέμβριος στους στόλους των Ελλήνων και Αγγλων εις το Αγγλικό Ναυαρχείον στη νήσον ΜΑΛΤΑ ένθα και η έδρα του Ναυάρχου του Αρχιπελάγους και παρουσία και του θρυλικού και θαυματουργού πλοίου μας, δια του οποίου θα αναφερθώ εντός ολίγων. Πως έγινε η παράδοσις του Ιταλικού στόλου. Με διαταγή του Αγγλικού Ναυαρχείου προς όλους τους Συμμαχικούς Στόλους (Ελλήνων και Αγγλικών) να σημαιοστολισθούν όπου και να βρίσκονται να πλεύσουν προς το Ναυαρχείον Μάλτας προς πανηγυρισμόν.

Με την ίδια Διαταγή κοινοποιήθηκε και στον Ιταλικό Στόλο αλλά με διαφορετικό περιεχόμενο, να παραδοθεί με μαύρες σημαίες σ' όλους τους ιστούς των πλοίων των. Αφού συναντήθηκαν πλέον όλοι οι στόλοι στην ορισθείσα ημερομηνία και ώρα στη Μάλτα. Να 'μασταν από κάποια μεριά να βλέπαμε και εμείς! Το τι γινότανε δεν περιγράφεται (κανονιοβολισμοί, κωδωνοκρουσίες, χειροκροτήματα, ζητοκραυγές, κλάματα και δεν συμμαζεύεται).

Αναφέρομαι στο πλοίο θαύμα με κάθε λεπτομέρειά του κι όλα τα κατορθώματα. Είναι το αντιτορπιλικό μας «ΑΝΔΡΙΑΣ» με κυβερνήτην τον τότε Αντιπλοίαρχο Ι. ΤΟΥΜΠΑΝ.

Η ΔΡΑΣΙΣ ΤΟΥ

Υστερα από πολλά οργώματα σ' όλες τις θάλασσες ακολουθούμενο πάντοτε τις νηοπομπές (πλοία που μετακινούσαν πολεμικά υλικά, πληρώματα και διάφορες προφυλάξεις απ' τον εχθρό).

Στα Δωδεκάνη-

σα στην νήσο Κάλυμνο είχε την τύχη να προσκρούσει σε νάρκη με συνέπεια την απώλεια 21 μελών του πληρώματος και την κοπή του στα δύο (έφυγε όλη η πλώρη του και έπεσε στη θάλασσα) έμεινε το μισό (κουτσό) πλοίο.

Ο θαυμασμός του ναυτικού κόσμου δεν περιγράφεται. Με πρόχειρη επισκευή από το υπάρχον πλήρωμα ξεκίνησε για το πρωτόγνωρο πλου προς Αλεξάνδρεια μέσω Κύπρου.

Φθάνοντας στην Αλεξάνδρεια όπως ήτο κομμένο το παρέλαβαν οι Αγγλοι το έστειλαν στα ναυπηγεία τους το επισκεύασαν στο τέλει όπως και πρότερον ακολούθησε πάλι τον προορισμό του (σε νηοπομπές). Σε κάποια απ' αυτές τις νηοπομπές που ευρίσκετο λαμβάνει ένα επείγον σήμα από την Μάλτα απ' τον ίδιο τον Ναύαρχο ο Κυβερνήτης του διετάζετο να παρουσιασθούν εσπευσμένα, το βράδυ εκείνο στον ίδιον. Μπαίνοντας στο γραφείο του, μ' ένα πλατύ χαμόγελο του λέει: «Ακου ΑΝΔΡΙΑ» (συχνά οι Αγγλοι αποκαλούν τους Κυβερνήτες με τα ονόματα των πλοίων των), «έχω ευχάριστα νέα για σένα. Μάντεψε».

«Τώρα είναι που δεν μπορώ να μαντέψω αρχηγέ μου απολύτως τίποτε». Και ο Ναύαρχος αφού τον παρασημοφορεί και τον συγχαίρει του λέει: «Ακου Τούμπα η Ιταλία έπεσε και ο στόλος της θα παραδοθεί αύριο στους συμμάχους». Η συγκίνηση του Κυβερνήτη ήταν μεγάλη. Εκλαίγε.

«Επειδή το πλοίο σου ο «ΑΝΔΡΙΑΣ» αποδείχθηκε ένα απ' τα καλύτερα και θαυματουργά πλοία δια τα κατορθώματά του σε τούτο τον πόλεμο, του αξίζει η τιμή να παραδοθεί και εις αυτό ο Ιταλικός στόλος. Αύριο θα βρίσκεσαι κοντά μας. Δεν έχασε ο Κυβερνήτης καιρό επιστρέφοντας στο πλοίο του, όλο το πλήρωμα κοιμόταν.

Γίνεται συναγερμός όλοι στο πόδι. Χαρές, ζητοκραυγές απερίγραπτες.

«Θα μου ετοιμάσετε το πλοίο για επιθεώρηση. Πλύσιμο, βαφή, μεγάλο σημαιοστολισμό, εσείς ρούχα επιθεωρήσεως και αύριο βρισκόμεθα στη Μάλτα».

Ετσι και έγινε.

14 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

Ημέρα μνήμης της γενοκτονίας του Ελληνισμού της Μ. Ασίας

Το 1998, καθυστερημένα, η Βουλή των Ελλήνων ψήφισε και καθόρισε την 14η Σεπτεμβρίου ως Ημέρα Μνήμης της Γενοκτονίας του Ελληνισμού της Μικράς Ασίας από το Τουρκικό Κράτος και ήταν απότιση χρέους προς την ιστορία και προς τις μυριάδες των θυμάτων της Τουρκικής θυρωδίας.

Η εφημερίδα μας καταθέτει το δικό της στεφάνι στη μνήμη των αθών θυμάτων της εθνικής εκείνης τραγωδίας.

Η γενοκτονία των Ελλήνων της Μ. Ασίας το 1922 είναι έγκλημα που διέπραξαν οι δυνάμεις του Μουσταφά Κεμάλ. Και όχι του «ανεύθυνου όχλου» όπως προσπάθησαν να το εμφανίσουν οι τουρκικές αρχές.

Γνωρίζουμε πολύ καλά ότι αυτή είναι μια σταθερή τακτική των Τούρκων, να οργανώνει δηλαδή η κορυφή της ηγεσίας τους διωγμούς και σφαγές και να τα αποδίδει όλα αυτά στις ανεξέλεγκτες δυνάμεις της λαϊκής οργής.

Στα ίδια ακνάρια επαναλήφθηκαν οι θηριωδίες στις 5 Σεπτεμβρίου το 1955. Σφαγιάστηκαν 1.500.000 Έλληνες και οι υπόλοιποι εξαναγκάστηκαν να φύγουν.

Αυτά έγιναν με σχέδια που καταστρώθηκαν από επιτελεία για τον ξεριζωμό του Ελληνισμού της Ιωνίας, του Πόντου και της Ανατολικής Θράκης. Τούτο το επιβεβαιώνει και ο George Horton (Αμερικανός Πρόξενος στη Σμύρνη).

«Οποιοι πιστεύει ότι οι δυνάμεις του Μουσταφά Κεμάλ διέπραξαν τα εγκλήματα στη Σμύρνη ξεφεύγοντας από τον έλεγχο του ηγέτη τους και ότι ο ίδιος τις καλιναγώνησε αμέσως μόλις ανέκτησε τον έλεγχο της καταστάσεως, δεν έχει ιδέα από τουρκική ιστορία».

Στο ίδιο βιβλίο ο Πρόξενος της Σμύρνης υπήρξε και προφητικός.

«Από τη στιγμή που η Κωνσταντινούπολη θα κατακυρωθεί στους Τούρκους... (αυτοί) θα στραφούν κατά των βαλκανικών κρατών - αν όχι σήμερα ή αύριο σίγουρα κάποια στιγμή στο άμεσο μέλλον. Η ειρήνη στην Ευρώπη θα βρίσκεται σε διαρκή κίνδυνο γιατί η Τουρκική φυλή δεν έχει ενδιαφέρον για τις τέχνες της ειρήνης - ξέρει μόνο από πόλεμο και καταστροφές. Οποιοι κάνει σχέδια βασιζόμενος στις υποσχέσεις των Τούρκων ή σε άλλες αισιόδοξες εικασίες θα απογοη-

τευτεί οικτρά».

Η προφητεία του επαληθεύτηκε με την κατάκτηση της Κύπρου (38% του εδάφους της) τον Ιούλιο του 1974.

Η απειλή της Θράκης είναι πραγματικότητα. Τα Ιμια φανέρωσαν τις βθέψεις τους για τα νησιά μας. Η ανάμιξη των Τούρκων στα γεγονότα του Κοσόβου μαρτυρούν τις προθέσεις των Τούρκων. Συνεχίζοντας ο Πρέσβης Horton αναφέρεται και στο ρόλο των «συμμάχων».

«Πιστεύω ότι αυτές οι σφαγές θα είχαν αποτραπεί αν οι συμμαχικές δυνάμεις που στάθμευσαν στο λιμάνι της Σμύρνης (στα γαλλικά, ιταλικά, βρετανικά και αμερικανικά πλοία) έδιναν στον Κεμάλ να καταλάβει ότι έπρεπε να αποφύγει τις βιαιότητες... Όταν όμως ο Κεμάλ βλέπει τις μεγάλες δυνάμεις του κόσμου να παρακολουθούν εκ του ασφαλούς από τα πολεμικά καράβια τους τις τρομερές του ενέργειες είναι φυσικό να αποθρασύνεται και να προβαίνει σε ακόμη μεγαλύτερα εγκλήματα».

Τρανή απόδειξη πως οι «σύμμαχοι» όπως τότε έτσι και τώρα «παρακολουθούν» με την ίδια απόθεση τα εγκλήματα που δια-

πράττονται εις βάρος μας (Κύπρος) ή που σχεδιάζονται και εφαρμόζονται σε άλλες περιοχές της Ελληνικής επικράτειας.

Οι ημέρες εκείνες είναι ημέρες ντροπής για τους λεγόμενους πολιτισμένους λαούς της Δύσεως που επέτρεψαν να καταστραφεί ο Ελληνισμός της Ανατολής και να εξοντωθούν οι χριστιανικοί πληθυσμοί.

Η «Ημέρα Μνήμης» έχει νόημα όταν γνωρίζουμε την ιστορία μας και ενστερνιζόμαστε αυτή την ωμή πραγματικότητα.

Η ΣΤΗΛΗ ΤΩΝ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ

Πλήρωσαν τη συνδρομή τους:
ΚΟΝΤΑΞΗ ΚΟΥΛΑ (Η δασκάλα μας)
ΙΣΚΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ του Β.
ΙΣΚΟΣ ΑΛΕΚΟΣ του Γ.
ΡΑΜΠΑΟΥΝΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
ΜΠΕΛΛΟΥ ΦΩΤΕΙΝΗ του Δ.
ΜΠΕΛΛΟΥ - ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ ΝΤΙΝΑ
ΓΙΩΤΑΚΗΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ
ΜΠΕΛΛΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ του ΗΛΙΑ
ΓΙΩΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ του Στ.
ΙΣΚΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ του Ν.
ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ ΚΩΣΤΑΣ (Θεριακίσι)
ΝΤΑΦΛΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ του Γεωργίου

ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΙΤΕΣ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

συνέχεια από 1η σελίδα

Ίσκο.

Το παραπάνω κείμενο μας συγκίνησε βαθιά και αισθανθήκαμε περήφανοι για την προσφορά του και το καταχωρούμε όπως ακριβώς δημοσιεύτηκε.

“Τ’ αχνάρια” προγραμματίζουν να αφιερώσουν τις στήλες τους στους Μανωλιασσίτες που ζουν και δραστηριοποιούνται στο εξωτερικό.

Καθημερινά & άλλα

Από τη Λουκία Τζάλλα

Ιερωμένοι του εξωτερικού

Στην καρδιά της Λυών στη Γαλλία εδώ και 22 χρόνια κρατά άσβεστη τη φλόγα της Ορθοδοξίας και της Ελληνικής παράδοσης ο πρωτοπρεσβύτερος Αθανάσιος Ίσκο από τη Μανωλιάσσα Ιωαννίνων. “Ένας αφανής ήρωας, άγνωστος στους περισσότερους Γιαννιώτες μέσα σε λίγα χρόνια και κάτω από δύσκολες συνθήκες κατόρθωσε να προσφέρει τεράστιο έργο για την εκεί Ελληνική Κοινότητα.

Συνδυάζει όλα τα προσόντα και του ιερέα και του παιδαγωγού. Έχει σπουδάσει στη Ριζάρειο Σχολή Αθηνών και στην Εκκλησιαστική Παιδαγωγική Ακαδημία Θεσσαλονίκης. Η γνωριμία μαζί του ήταν για μένα μια εμπειρία μοναδική”, θα μας πει η Μαρίκα Μπαμπασίκα, η οποία μας έδωσε το ερέθισμα και τα στοιχεία για να ασχοληθούμε σήμερα με το θέμα ενός ιερωμένου του εξωτερικού, ενός συμπατριώτη μας.

Μας σκιαγράφησε με λόγια απλά τον ιερωμένο και τον άνθρωπο. Από το 1974 έως το 1978 ο κ. Αθανάσιος Ίσκος υπηρέτησε ως ιεροδιάκονος στην ενορία του Αρχιμανδρείου και στη συνέχεια εγκαταστάθηκε για πρώτη φορά στη Λυών το 1978, όπου ζει με την οικογένειά του και εργάζεται μέχρι σήμερα.

Συμπαραστάτες

Τόσο η πρεσβυτέρα, όσο και τα δύο παιδιά του, απόφοιτοι πανεπιστημιακών σχολών, του συμπαραστέκονται στο δύσκολο έργο του, το οποίο δεν περιορίζεται στα καθήκοντα του ιερέα, αλλά επεκτείνεται και στο λειτουργήμα του παιδαγωγικού στο χώρο της Ελληνικής κοινότητας, καθώς και σε άλλα φιλανθρωπικά και κοινωνικά έργα. Είναι μέλος του Κεντρικού Εκπαιδευτικού Συμβουλίου και αντιπρόεδρος του φιλανθρωπικού συλλόγου με πρόεδρο το Μητροπολίτη Γαλλίας και πάσης Ιβηρίας Ιερεμία. Κατόρθωσε να συγκεντρώσει τους διασπαρμένους Έλληνες και να τους εμφυτεύσει στην καρδιά τους την αγάπη για την πατρίδα και την Ορθοδοξία.

Δημιούργησε σε ένα χώρο δίπλα από την εκκλησία Ελληνικό σχολείο για τη διατήρηση της Ελληνικής γλώσσας και του Ελληνικού πολιτισμού. Διδάσκει ακόμη την Ελληνική γλώσσα, όχι μόνο στα Ελληνόπαιδα, αλλά και σε ενήλικες Έλληνες

σους στη Λυών. Σε μια αίθουσα δίπλα από την εκκλησία γίνονται συχνά εκδηλώσεις πολιτιστικού χαρακτήρα που έχουν σχέση με την Ελλάδα.

Να σημειωθεί ότι η ορθόδοξη Ελληνική κοινότητα της Λυών ιδρύθηκε το 1922 από τους πρόσφυγες του Μικρασιατικού πολέμου. Μέχρι το 1950 δεν υπήρχε ιδιόκτητος χώρος για την εκκλησία. Μετά το 1950 τα μέλη της έχτισαν το Ναό του Ευαγγελισμού και είναι η μόνη πηγή χρηματοδότησης για την πραγματοποίηση του έργου του πρωτοπρεσβύτερου Αθανασίου.

Η κ. Μπαμπασίκα κατά την παραμονή της στη γαλλική πόλη παραβρέθηκε και στα εγκαίνια της αγιογράφησης του Ναού στη Λυών τα οποία έγιναν με την παρουσία του Μητροπολίτη κ.κ. Ιερεμία, των ιερέων των ομόρων παροικιών, των Αρχών της Λυών και πολλών Ελλήνων και Γάλλων.

Ο Μητροπολίτης σε ένδειξη αναγνώρισης του έργου του κ. Αθανασίου Ίσκο του χάρισε το μεγαλόσταυρο του Πατριαρχικού θρόνου. Την αγιογράφηση Ναού έκανε ο συμπατριώτης μας από τη Μανωλιάσσα Κωνσταντίνος Γιωτάκης. Από όλα αυτά το συμπέρασμα που βγαίνει είναι ότι μακάρι να υπάρχουν και άλλοι ιερωμένοι, που τιμούν το ιερατικό τους αξίωμα.

ΤΑ ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΗ ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΑ

Ο Πρόεδρος του Τοπ. Συμβουλίου Δ.Σ. Μανωλιάσσας κ. Αλέξιος Γούσης, μας πληροφορήθηκε πως οδοκλήθηκαν οι εργασίες διάνοιξης δρόμου στ’ αμπέλια.

Ο εν λόγω δρόμος ξεκίνησε από τη θέση Πλακωτό κι έφθασε στις μάνδρες των Παθαίων, από κει γύρισε μέ-

χρι τα αμπέλια των Μπεθαίων και ενώθηκε με το δρόμο της Παναγίας.

Επί τέλους άνοιξε και ο δρόμος Συνοικισμού. Οι εργασίες διάνοιξης έγιναν πριν από το Πάσχα. Σύντομα, όπως μας είπε ο Πρόεδρος, θα ρίξουν χαλί και θα πέσουν τσιμέντα.

Ο δρόμος του Συνοικισμού δεν οδοκλήθηκε και δεν έγινε ό,τι καλύτερο αλλή το ότι άνοιξε είναι σημαντικό. Ελπίζουμε σύντομα να οδοκληρωθεί και να δοθεί σε λειτουργία στους κατοίκους.

Οι παραπάνω δρόμοι ήταν αίτημα των κατοίκων του χωριού μας για δεκαετίες. “Κάλιο αργά παρά ποτέ” λέει ο παός μας.

ΤΟ ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΟ S.O.S ΣΤΕΡΕΥΕΙ

συνέχεια από 1η σελίδα

Εκφράζουμε την αντίθεσή μας για την εκτέλεση οποιουδήποτε έργου που διαταράσσει την ηρεμία στην κοιλάδα του Δωδωναίου τοπίου.

Προστασία του ιερού χώρου της Δωδώνης δεν είναι μόνο το θέατρο αλλά και ολόκληρη η κοιλάδα Δωδώνης.

Η Δωδώνη μαζί με το περιβάλλον, συνθέτουν μία μοναδική παρακαταθήκη φυσικού και πολιτιστικού πλούτου.

Διαμαρτυρόμαστε έντονα και θα συνεχίσουμε μέχρις ότου σταματήσει οποιαδήποτε ενέργεια-παρέμβαση που υποβιβάζει το περιβάλλον και δημιουργεί άμεσο κίνδυνο λειψυδρίας των κατοίκων των χωριών μας.

Ζητάμε την άμεση παρέμβαση του Νομάρχου, του Δημάρχου Μπιζανίου και των δημάρχων Δωδώνης και Αγίου Δημητρίου για την προστασία της ζωής των κατοίκων της περιοχής και του περιβάλλοντος πριν οι ζημιές είναι ανεπανόρθωτες.

Ας αφήσουν τους φυσικούς πόρους στην ησυχία τους!

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΙΜΑΤΟΣ ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΙΤΩΝ

7η Εθελοντική αιμοδοσία

Η έβδομη κατά σειρά αιμοδηψία θα γίνει στο Δημοτικό Σχολείο Μανωλιάσσας, από το κινητό συνεργείο αιμοδηψίας του νοσοκομείου «Γ. ΧΑΤΖΗΚΩΣΤΑ».

Καλούμαστε όλοι να γίνουμε εθελοντές αιμοδότες, να ενισχύσουμε την τράπεζα αίματος για να έχουμε αίμα σε περίπτωση που το χρειαστούμε εμείς και οι συνάνθρωποί μας.

Το αίμα δεν παρασκευάζεται ούτε πωλείται κι αγοράζεται, αλλή μόνο προσφέρεται.

Η προσφορά αίματος είναι κοινωνικό χρέος.

ΔΩΣΤΕ ΑΙΜΑ

ΣΩΣΤΕ ΖΩΕΣ

Η αιμοδηψία θα γίνει στις 17 Αυγούστου, ημέρα Πέμπτη και ώρα 6 μ.μ.

Παραστάσεις από την αγιογράφηση του Ιερού Βήματος Ιερού Ναού του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου ης Λυών.

και Γάλλους φιλέλληνες. Με

τη συμπαραστάση του συλλόγου “L’Athenee”, όπου και προΐσταται, δημιούργησε μια φοιτητική εστία 100 ατόμων, βοηθώντας τους Έλληνες φοιτητές, που θέλουν να σπουδά-

Δόμηση εσωτερικού χώρου
Γυφθοσανίδες - Ψευδοροφές
Φωτισμός - Διακόσμηση

ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΑΡ. ΓΙΩΤΑΚΗΣ

Δουρούτης 2 Ιωάννινα
Τηλ. 68202 - Κιν. 093 - 2323510

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΠΙΣΤΗ
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΕΡΓΕΙΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

ΜΙΧΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

ΦΙΛΕΛΛΗΝΩΝ 30, ΠΕΙΡΑΙΑΣ • ΤΗΛ.: 4180761

ΨΑΡΟΤΑΒΕΡΝΑ

«Η ΤΡΑΤΑ»

ΚΛΕΑΡΧΟΣ ΜΠΕΛΛΟΣ

Το στέκι
για καλοφαναδες

Ψάρια φρέσκα
Αστακοί
Καραβίδες
Καλαμαράκια
από την τράτα μας
κατευθείαν στα κάρβουνα
Αξιοπρεπές περιβάλλον

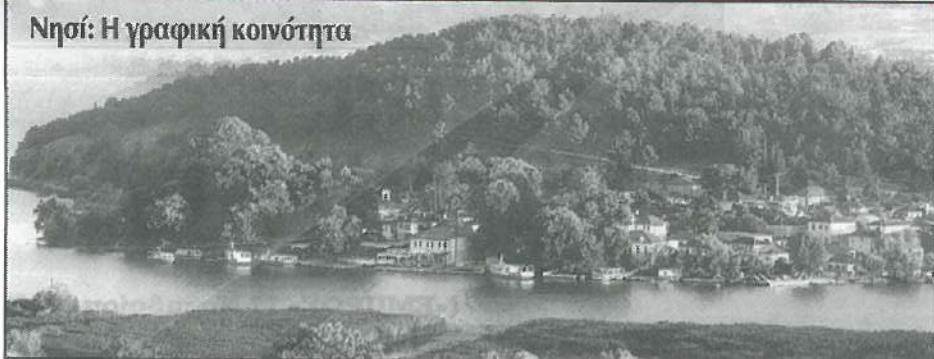
ΠΑΡΑΛΙΑ ΝΕΑΣ ΜΑΚΡΗΣ
ΤΗΛ. (0294) 94794

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΨΥΧΗ

Αξιοθέατα

Νησί: Η γραφική κοινότητα

Μάρτυρες της ιστορίας της πόλης, που ασκεί μια ιδιαίτερη γοητεία στους επισκέπτες της, είναι τα μνημεία της. Το Κάστρο τα Μοναστήρια του Νησιού με τις θαυμάσιες τοιχογραφίες, τα Τζαμιά, η Συναγωγή, τα παλιά αρχοντικά.

Το Κάστρο, κτισμένο σε μια μικρή χερσόνησο που προβάλλει στη λίμνη Παμβώτιδα, στη σημερινή μορφή του είναι αποτέλεσμα των εκτεταμένων εργασιών που έγιναν από τον Αλή πασά, στις Αρχές του 19ου αι. Τα τείχη που έκτισε, ενσωμάτωσαν τμήματα της βυζαντινής οχύρωσης, τα οποία είναι σε πολλά σημεία ορατά. Μέσα στο τείχος διαμορφώνονται δύο ακρόπολεις, που είχαν τη μορφή αυτοτελών φρουρίων. Η ΒΑ ακρόπολη, ταυτίζεται με τον Επάνω Γουλά, όπου ήταν κτισμένα τα ανάκτορα των δεσπότεων, δηλ. των ηγεμόνων της πόλης των Ιωαννίνων. Σήμερα στην κορυφή της δεσπόζει το τζαμί του Αολάν πασά (1618). Η δεύτερη ακρόπολη, γνωστή ως Ιτς Καλέ, δηλ. εσωτερικό φρούριο, βρίσκεται στη ΝΑ, πλευρά του Κάστρου. Στο κέντρο της υπάρχει το Βυζαντινό Μουσείο, που κτίστηκε στη θέση που βρισκόταν τον 19ο αι. τα σερράγια του Αλή πασά. Ένας ισχυρός κυκλικός πύργος και τα λείψανα τειχών, που σώζονται ενσωματωμένα στα ερείπια του σερραγιού αποδίδονται στην ακρόπολη που έκτισε ο Νορμανδός Βοημόδος. Αριστερά του Βυζαντινού Μουσείου το Φετιχέ τζαμί (1795) και ο τάφος του Αλή πασά. Τα τείχη του Κάστρου σώζονται σήμερα σε καλή κατάσταση και περιβάλλουν τον οικισμό, που υπήρξε ο αρχικός πυρήνας της πόλης. Σήμερα από τη βυζαντινή πόλη (που είχε 18 μοναστήρια και πλήθος εκκλησιών), σώζονται μόνο τα ερείπια ενός Βυζαντινού λουτρού (13ος αι.), στην αυλή του Δημοτικού σχολείου. Απέναντι απ' αυτό το μεγάλο λιθόκτιστο κτίριο είναι το Σουφαρί Σαράι, η σχολή ιππικού του Αλή πασά και πολύ κοντά βρίσκεται η Τουρκική βιβλιοθήκη. Μέσα στο Κάστρο και στην οδό Ιουστινιανού βρίσκεται επίσης η Εβραϊκή Συναγωγή, το μοναδικό μνημείο, που σώζεται από την άλλοτε ισχυρή Εβραϊκή κοινότητα των Ιωαννίνων. Αξιόλογα είναι επίσης τα παλαιά αρχοντικά στην πόλη, όπως το σπίτι του Δεσπότη, το αρχοντικό Μίσιου και το σπίτι του πασά καλού στα τείχη του Κάστρου.

Αργυρό δίδραχμο του Κοινού των Ηπειρωτών

Το Νησί στη λίμνη Παμβώτιδα με τα μοναστήρια του, τα γραφικά δρομάκια και τις ολάνθιστες αυλές των σπιτιών του αποτελεί επίσης έναν από τους σημαντικότερους πόλους έλξης επισκεπτών. Τα μοναστήρια των Φιλανθρωπινών, Στρατηγούπουλου ή Ντλιου, Ελεούσας, Αγ. Ιωάννη Προδρόμου και Αγ. Παντελεήμονος, κτισμένα τα περισσότερα από μέλη μεγάλων βυζαντινών οικογενειών, εντυπωσιάζουν με τις θαυμάσιες μεταβυζαντινές τοιχογραφίες τους, έργα εξαιρετών ζωγράφων, που συνδυάζουν την καλλιτεχνική δεξιότητά με τον διδακτικό χαρακτήρα των παραστάσεων.

Τα Μουσεία
Την ιστορική διαδρομή του νομού και της πόλης των Ιωαννίνων μπορείτε να παρακολουθήσετε τα Μουσεία, που υπάρχουν στα Ιωάννινα και σε άλλες πόλεις του νομού. Το Αρχαιολογικό Μουσείο Ιωαννίνων βρίσκεται στο πάρκο Λιθαρίτσια, στο κέντρο των Ιωαννίνων. Στις αίθουσές του εκτίθενται ευρήματα από διάφορες αρχαίες θέσεις της Ηπείρου, όπως η Δωδώνη, η Βίτσα, το Νεκρομαντείο του Αχέροντα κ.ά. Στα εκθέματά του συμπεριλαμβάνονται λίθινα και οστέινα εργαλεία της Παλαιολιθικής

εποχής, καθώς επίσης επιτίμβες στύλες, αρχιτεκτονικά μέλη, επιγραφές και νομίσματα. Σε μία αίθυσά του στεγάζονται - προσωρινά - έργα Ελλήνων καλλιτεχνών του 19ου και 20ου αι.

Πλατεία 25ης Μαρτίου, τηλ. 0651-33357, 31908, 25490, Fax: 0651-71835.

Το Βυζαντινό Μουσείο βρίσκεται στο Κάστρο, στη μεγάλη εσωτερική ακρόπολη, που είναι γνωστή ως Ιτς Καλέ. Στεγάζεται στο ισόγειο του τέως βασιλικού περιπτέρου, που κτίστηκε στη θέση του σερραγιού του Αλή πασά. Στις συλλογές του περιλαμβάνει ευρήματα (αντικείμενα ανασκαφών, γλυπτά, εικόνες, κεραμική, νομίσματα κ.ά.) από διάφορες περιοχές της Ηπείρου, τα οποία χρονολογούνται από την Παλαιοχριστιανική περίοδο, έως και τον 19ο αι.

Στο χώρο του Κάστρου λειτουργεί και η έκθεση αργυροχρυσοχοίας με εκκλησιαστικά και κοσμικά αντικείμενα, που στεγάζονται στο λεγόμενο Θησαυροφυλάκιο.

Κάστρο Ιωαννίνων, τηλ. 0651-25989, 39580, Fax: 0651-39342.

Στο τζαμί του Αολάν πασά στην ΒΑ ακρόπολη του Κάστρου στεγάζεται το Δημοτικό Μουσείο.

Πολύτιμες παραδοσιακές φορεσιές και κοσμήματα από διάφορες περιοχές της Ηπείρου, έργα αργυροχοίας και κεραμικής, ξυλόγλυπτα έπιπλα συμπεριλαμβάνονται στα εκθέματά του, που καλύπτουν μια χρονική περίοδο από τον 18ο έως και τον 20ο αι.

Ενδιαφέρον παρουσιάζουν επίσης αντικείμενα που αντιπροσωπεύουν τις δραστηριότητες των τριών κοινοτήτων (Χριστιανικής - Εβραϊκής - Τουρκικής), που υπήρχαν στην πόλη την περίοδο της Τουρκοκρατίας.

Δημοτικό Μουσείο Κάστρο Ιωαννίνων τηλ. 0656-26356.

Το Λαογραφικό Μουσείο ιδρύθηκε με τη φροντίδα της Εταιρείας Ηπειρωτικών Μελετών. Στεγάζεται στην οδό Μιχ. Αγγέλου 42. Αντικείμενα εκκλησιαστικής τέχνης, οικιακής χρήσης, κεραμικά, τοπικές ενδυμασίες, ξυλόγλυπτα αποτελούν τις συλλογές του, που είναι αντιπροσωπευτικές της λαϊκής παραδοσιακής τέχνης της Ηπείρου. Τηλ. 0656-20515.

Μουσείο Κέρινων Ομοιωμάτων Π. Βρέλλη, στο 14ο χλμ. της εθνικής οδού Ιωαννίνων - Αθηνών. Τα κέρνα ομοιώματα του Μουσείου, σε φυσικό μέγεθος, αναπαριστούν μορφές κυρίως της νεότερης ιστορίας σε τρεις θεματικές ενότητες, την Προεπαναστατική περίοδο (Κρυφό σχολείο, Ίδρυση της Φιλικής Εταιρείας κ.ά.). Γεγονότα του 1821 (Θάνατος του Αλή πασά), Β' Παγκόσμιος Πόλεμος (γυναίκες της Πίνδου κ.ά.).

Τηλ. 0651-92128.

Κάστρο Ιωαννίνων Ιτς-Καλέ

Νησί Ιωαννίνων. Μονή Φιλανθρωπινών. Στρατιωτικοί Άγιοι.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Αποκλεισμού όλων των δρόμων που οδηγούν στη χωματερή, από την Παρασκευή το απόγευμα 26 Μαΐου 2000, σε ένδειξη διαμαρτυρίας για τη μεθόδευση που γίνεται να λειτουργήσει συγκαλυμμένο λατομείο αδρανών υλικών και μόνον παρασκευής ασφαλομεϊγματος, πλησίον της χωματερής της Δουρούτης.

Το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Μπιζανίου σε ανοικτή συνεδρίαση με τη συμμετοχή και των κατοίκων, αποφάσισε ομόφωνα να προβεί στον αποκλεισμό όλων των προσβάσεων προσέγγισης του χώρου, όπου επικρατεί και μεθοδεύεται η εγκατάσταση μονάδας παραγωγής ασφαλομεϊγματος και η λειτουργία συγκαλυμμένου λατομείου, ο οποίος βρίσκεται πολύ κοντά στην χωματερή της Δουρούτης και στον ίδιο οδικό άξονα μ' αυτήν.

Η ενέργειά μας αυτή, αποτελεί μόνον την αρχή των κινητοποιήσεων που αποφασίσαμε, σε ένδειξη αγανάκτησης και διαμαρτυρίας, εκφράζοντας τη ριζική και κάθετη αντίθεσή μας, με την εγκατάσταση μιας ακόμη υψηλού βαθμού ρυπογόνου δραστηριότητας στην περιοχή μας, της και δεν φθάνει η περιβαλλοντική επιβάρυνση από τη μακροχρόνια παραμονή της χωματερής, τα λύματα του Νοσοκομείου, τον υποσταθμό της ΔΕΗ και τα τόσα προβλήματα που μας δημιουργεί η Εγνατία.

Απευθυνόμενοι στους αρμόδιους και υπεύθυνους, έχουμε να τους πούμε ότι δεν πρόκειται να δεχθούμε με τίποτε την εγκατά-

σταση αυτής της μονάδας, γιατί η περιοχή μας δεν σπκώνει άλλη λύση, όταν είναι ο δόμος γνωστό ότι επιβάλλεται το δυνατόν γρηγορότερα η απομάκρυνση της ίδιας της χωματερής.

Αυτό που πάει να γίνει, αποτελεί ευθεία πρόκληση για την περιοχή μας, και αχαιριστία πάρα πολλών προς την τοπική κοινωνία, η οποία αποδέχεται τη χωματερή αδιαμαρτύρητα εδώ και μισό αιώνα, εισπράττοντας μόνον κόστος, χωρίς κανένα απολύτως αντιστάθμισμα.

Επειδή το ποτήρι ξεχείλισε και ο κόμπος έφθασε στο χτένι, δεν έχουμε άλλη επιλογή, από τη δυναμική πλέον αντιμετώπιση όλων των περιβαλλοντικών προβλημάτων που έχουν συσσωρευθεί στο χώρο μας, με κυρίαρχο αυτό της χωματερής μαζί και της μεθόδευσης που γίνεται να λειτουργήσει συγκαλυμμένο λατομείο αδρανών υλικών στην ίδια θέση και μονάδα παραγωγής ασφαλομεϊγματος.

Με την πράξη μας αυτή, η οποία αποτελεί την αρχή και μόνο των όσων θα ακολουθήσουν, απαιτούμε και ζητούμε:

α) Την άμεση διακοπή οποιασδήποτε δραστηριότητας από την εν λόγω εταιρεία.

β) Την απομάκρυνση όλων των εγκαταστάσεων που πρόσφατα μεταφέρθηκαν στον επίμαχο χώρο.

γ) Τη διαβεβαίωση ότι το θέμα κλείνει οριστικά, με την έννοια ότι δεν πρόκειται να λειτουργήσει ποτέ στο συγκεκριμένο χώρο τέτοια μονάδα, γιατί συν τοις άλλοις είναι και παράνομο.

δ) Ουσιαστικές δεσμεύσεις για άμεση δρομολόγηση ενεργειών απομάκρυνσης της χωματερής της Δουρούτης και διευθέτησης του μεγάλου επίσης ζητήματος των Νοσοκομειακών λυμάτων.

Εμείς είμαστε απόλυτα πεπεισμένοι και σίγουροι, πως αν συνταχθεί μια περιβαλλοντική μελέτη για την ευρύτερη περιοχή μας, τότε θα φανεί ξεκάθαρα και απολύτως τεκμηριωμένα ότι όχι μόνον δεν πρέπει να εγκατασταθούν νέες ρυπογόνες δραστηριότητες, αλλά αντίθετα επιβάλλεται να φύγουν και μερικές από τις υπάρχουσες, όπως η χωματερή της Δουρούτης.

Θα πρέπει τέλος πάντων να γίνει κάποτε κατανοητό και ως μη κλείνουμε όλοι τα μάτια μας, γιατί η Πανεπιστημιούπολη και ο Νοσοκομειακός χώρος με την ευρύτερη περιοχή, έχουν ξεπεράσει κάθε ανεκτό όριο περιβαλλοντικής επιβάρυνσης και αμφιβάλλουμε αν υπάρχει τέτοιο προηγούμενο.

Επειδή από το απόγευμα της Παρασκευής 26 Μαΐου 2000 αρχίζουν οι κινητοποιήσεις μας, και θα αποκλείσουμε όλες τις προσβάσεις προς τη χωματερή της Δουρούτης, όπου επικρατεί και η εγκατάσταση της μονάδας από τη «ΓΑΛΑΞΙΑΣ ΑΤΕΒΕ», μη επιτρέποντας τη προσέγγιση κανενός τροχοφόρου, συμπεριλαμβανομένων και των απορριμματοφόρων, ζητούμε απ' όλους και συν-γνώμη και κατανόηση.

ο Δήμαρχος Μπιζανίου

Μπαθιογιάννης Δημήτριος

Το Δημοτικό Συμβούλιο

Η Επιτροπή συντονισμού των κινητοποιήσεων

ΙΣΤΟΡΙΑ

Από το φύλλο 23 «τ' αχνάρια» στη στήλη της ιστορίας δημοσιεύουν στοιχεία - αποσπάσματα από τον αγώνα για την απελευθέρωση των Ιωαννίνων.

Γεγονότα που διαδραματίστηκαν στη Μανωλιάσσα και συνετέλεσαν αποτελεσματικά στον απελευθερωτικό αγώνα του 1912-13.

Τα στοιχεία θα είναι αυτούσια και προέρχονται κυρίως από το Αρχείο του Δημ. Ν. Μπότσαρη, από το αρχείο της Πολεμικής Έκθεσης του Γενικού Επιτελείου Στρατού (Βαλκανικοί Πόλεμοι 1912-13), από Ημερολόγια Στρατιωτικών και άλλων προσώπων που έλαβαν μέρος στα γεγονότα.

Στο φύλλο που κρατάτε στα χέρια σας δημοσιεύουμε αποσπάσματα από το βιβλίο του Κ. Στεργιάδου «Το μικτό ηπειρώτικο στράτευμα»:

ΑΙ ΠΟΛΕΜΙΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΙ ΕΝ ΗΠΕΙΡΩ ΜΕΓΑΛΗ ΝΥΚΤΟΜΑΧΙΑ ΠΑΡΑ ΤΟ ΧΩΡΙΟΝ ΒΑΡΙΑΔΕΣ

(Του ανταποκριτού μας)

Αρτα 14 Νοεμβρίου. - Εκ προηγουμένης ανταποκρίσεώς μου γνωρίζουσιν οι αναγνώσται του «Εμπρός» την συγκρότησιν, τας νίκας και εν γένει τας πολεμικάς ενεργείας του «Μικτού Στρατεύματος Ηπείρου», ανά τα πολύδοξα όρη του Σουλίου και τα χωρία του Παρσσουλίου.

Το αξιοθαύραστον τούτο τμήμα του Στρατού της Ηπείρου - αφού, υπό την διεξωτάτην διοίκησιν του Αρχηγού αυτού κ. Δ. Μπότσαρη, ακατάβλητον υπό την συνεχή βροχίν, το νυκτερινόν ψύχος, τους κόπους και τας αναποφεύκτους στερίσεις διέτρεξε, διαρκώς μαχόμενον, με αναπεταμένην δε την νικηφόρον σημαίαν του, όλην την από την Σκάλαν της Τζαβέλλενας έως το Παλποχώρι Μπότσαρη χώραν και εξύψησε με τα τουρκοφόντα όπλα του τας ενδόξους εκείνας ήκους, αίψινες επολλαπλασίαζον άλλοτε τα βροντόλαλα Καρσοφύλλα της Σουλιωτικής Συμπολιτείας - το αξιοθαύμαστον τούτο τμήμα του Στρατού της Ηπείρου, μετά την νικηφόρον ταύτην πορείαν του, μετά την σφοδράν μάχην την Μανωλιάσσαν και την φονικωτάτην δια τους επιχειρήσαντας αυτήν Τούρκους νυκτομαχίαν των Αγίων Θεοδώρων, εστρατοπέδευσεν εις το χωρίον Βαριάδες, αναμένον τον αρχηγόν αυτού με νέας μεγάλας ενισχύσεις, όπως αναλάβη την εκτέλεσιν και άλλης σοβαρώτερης πολεμικής επιχειρήσεως, αφού σφάλισε την άμυναν καθ' όλην την Κάτω Ηπειρον και εσάρωσε τους Τσάμηδες, ταχύτερα παρ' όσον προέβλεπε και αυτός ο προβλεπτικώτατος Γενικός Αρχηγός του Στρατού της Ηπείρου υποστράτηγος κ. Σαπουντζάκης.

Την νύκτα όμως της 9ης προς την 10ην Νοεμβρίου πολυάριθμοι Τουρκαλβανοί, υποστηριζόμενοι υπό ισχυρού τμήματος Τουρκικού στρατού απειράριθμον εκ νέου να προξενήσωσιν αιφνιδιασμόν κατά του Μικτού Στρατεύματος της Ηπείρου, των εθελοντικών Σωμάτων του οποίου την διοίκησιν, ανακωρών ο Αρχηγός Μπότσαρης, είχε αναθέσει εις τον έφεδρον ανθυπολοχαγόν κ. Λεόντιον, ενώ επί κεφαλής των ευζώνων είχε θέσει τον επίσης έφεδρον ανθυπολοχαγόν κ. Γρανίτσαν.

Ο ανθυπολοχαγός Γρανίτσας είναι ο δημοσιογράφος και Βουλευτής Αιτωλίας και Ακαρνανίας κ. Στέφανος Γρανίτσας, ο δε ανθυπολοχαγός Λεόντιος είναι ο κ. Διονύσιος Κ. Λεόντιος, δικηγόρος εν Αθήναις και αδελφός του κ. Λ. Λεοντίου, του συγγραφέως του σπουδαίου περὶ του Αλβανικού Ζητήματος βιβλίου. Εκεί δε ο ανθυπ. κ. Λεόντιος και το πλεονέκτημα, ότι ομιλεί την Αλβανικὴν γλῶσσαν τόσο καλά, όσον ελάττωτοι εν τη παλαιά Ελλάδα.

Ότε λοιπόν την νύκτα της 9ης προς την 10ην Νοεμβρίου οι Τουρκαλβανοί μετά του Τουρκικού στρατού επεχείρησαν να προξενήσωσιν αιφνιδιασμόν κατά του Μικτού Στρατεύματος Ηπείρου, εδιδάχθησαν δια μίαν έτι φοράν, ότι η νυκτομαχία, η πάντοτε δύσκολος αυτή επιχει-

ρησις, αποβαίνει δυσκολωτάτη, όταν επιχειρείται κατά του Σώματος, του οποίου ο Αρχηγός τας ενδοξοτέρας πράξεις των προγόνων του οφείλει εις τας νυκτομαχίας. Διότι, ως γνωστόν, ο Μάρκος Μπότσαρης έπρεσε την μαύρην εκείνην νύκτα στο Καρπενήσι, καταζητών τον πατέρα της Σκόδρας μέσα εις την στρατηγικὴν σκηνὴν του, αφού προηγουμένως είχε πυρπολήσει το στρατόπεδον αυτού και κατασφάξει τους Σκοντριάνους. Του δε τελευταίου Πολεμάρχου του Σουλίου και Γενικού αρχηγού της περιόδου Φρουράς και της νυκτερινῆς εξόδου του Μεσολογγίου Νώτη Γ. Μπότσαρη, του οποίου δισέγγονος είναι ο Αρχηγός του Μικτού Στρατεύματος της Ηπείρου, αι νυκτομαχίαι τώσον τρόπον εἰκον εμμενέσαι εις τους Τουρκαλβανούς, ώστε σώζεται ακόμη μεταξύ των βορείων Αλβανών και τραγουδι το οποίον αρχίζει ως εξής:

«Ναι αι ζεζι Νώτη» ήτοι
Μαύρ' εἶν' η νύκτα σαν το Νώτη.

ΕΙΣ ΦΥΤΗΝ

Αλλ' ας επανέλθω εις την νύκτα της 9ης Νοεμβρίου 1912, καθ' ην οι τουρκαλβανοί μετά ισχυρού τμήματος του τουρκικού στρατού επετέθησαν κατά του Μικτού Στρατεύματος της Ηπείρου. Κατά την νύκτα ταύτην τόσο οι ευζώνοι του Γρανίτσας όσον και οι εθελονταί του Λεοντίου, υπεδέχθησαν τους επιτεθέντας μετά τοσούτον σφοδρού και φονικού πυρός ώστε οι τουρκαλβανοί, αμέσως μετά τας πρώτας συμπτωσοκροτήσεις, ετράπησαν εις φυγήν, δεν εσταμάτησαν δε παρά μόνον, όταν ευρέθησαν προ των λογχών του τουρκικού στρατού, επί του οποίου στηριζόμενοι απειράριθμον τον αιφνιδιασμόν κατά των Ελλήνων του Μπότσαρη. Αλλά τότε ο Λεόντιος με της Ηπειρώτας εθελοντάς και ο Γρανίτσας με τους ευζώνους, αμυλλώμενοι να κρατήσωσι την τιμήν των όπλων του Μικτού Στρατεύματος, εκεί όπου την είχαν υψώσει η φιλοτιμία, η διοίκαισις και το θένος της ψυχῆς του Αρχηγού των, εξώρμησαν κατά των απίστων, συντρίβοντες δε πάσαν αντίστασιν, μετέτρεψαν τον παρά των τούρκων επιχειρηθέντα αιφνιδιασμόν εις περιφανεστάτην νυκτομαχίαν και νίκην του Μικτού Στρατεύματος της Ηπείρου.

Λυπούμαι διότι δεν δύναμαι να προσθέσω όλα τα ονόματα των οπλαρχηγών, των εθελοντών και των υπαξιωματικών των ευζώνων, παραλείπω δε την αναγραφὴν των ολίγων γνωστών μου, ίνα μη μικράνω εκείνους, των οποίων τα ονόματα αγνοώ.

Εκείνο όμως το οποίον γνωρίζει ολόκληρος η Αρτα είναι ότι η περὶ τὰς 10 νύκτας του Μικτού Στρατεύματος της Ηπείρου εἶνε ανωτέρα πάσης εκφράσεως. Αξίωματικοί, υπαξιωματικοί και οπλαρχηγοί, οπλίται, εθελονταί και χωρικοί, όλοι πειθαρχικοί, αφοσιωμένοι εις το καθήκον των, αδελφωμένοι συνεργάζονται και συγκαθύνουν μετά θαυμαστής ικανότητος και αντοχής.

Για της Πατρίδος την ελευθερίαν.

ΕΠΙΘΕΣΙΣ ΑΠΟΚΡΟΥΘΕΙΣΑ ΕΝ ΗΠΕΙΡΩ

(«ΕΣΠΕΡΙΝΗ», 19 Νοεμβρίου 1912)

Αρτα 16 Νοεμβρίου (Ιδιαίτερα ανταπόκρισις του συντάκτου μας). - Την νύκτα της 9ης προς την 10ην Νοεμβρίου πολυάριθμοι Τουρκαλβανοί υποστηριζόμενοι υπό ισχυρού τμήματος τουρκικού στρατού απειράριθμον εκ νέου να προξενήσωσιν αιφνιδιασμόν κατά του Μικτού Στρατεύματος της Ηπείρου και των εθελοντικών σωμάτων, του οποίου την διοίκησιν ανακωρών ο αρχηγός κ. Μπότσαρης είχε αναθέσει εις τον έφεδρον ανθυπολοχαγόν κ. Λεόντιον.

Ο ανθυπολοχαγός Λεόντιος είναι ο κ. Διονύσιος Λεόντιος, δικηγόρος εν Αθήναις και και αδελφός του κ. Λ. Λεοντίου, του συγγραφέως του σπουδαίου περὶ αλβανικού ζητήματος βιβλίου. Εκεί δε ο ανθυπολοχαγός κ. Λεόντιος και το πλεονέκτημα ότι ομιλεί την αλβανικὴν γλῶσσαν τόσο καλά όσον ελάττωτοι εν Ελλάδι. Το σώμα του Λεοντίου απέκρουσε την επίθεσιν ταύτην των Τούρκων και τους έτρεψεν εις άτακτον φυγήν. Οι επιτεθέντες Τούρκοι κατέφυγον εντός των οχυρωμάτων των καταδιωκόμενοι υπό των ημετέρων.

ΜΟΥΣΙΚΗ

(«ΝΕΑ ΗΜΕΡΑ», 25 Νοεμβρίου 1912)

... Η μουσική του Συντάγματος, μόλις επιστρέψασα από τα Πέντε Πηγάδια, ήλθε, πριν ξαναφυγή αύριον, να παρηγορήσιν τους τραυματίαι του Νοσοκομείου του Ιταλικού Ερυθρού Σταυρού.

Οι μουσικοί, αδιάφοροι δι' ό,τι συμβαίνει περί αυτούς, αλύγιστοι στην πειθαρχία της βέργας του αρχιμουσικού, πολεμούν και αυτοί, όπως οι άλλοι. Πολεμούν το θάνατον που πτερυγίζει ίσως επάνω από την στέγην που σκεπάζει τους τραυματίαις.

Ο κ. Βίκτωρ Μαυρόκης, ο ανθυπολοχαγός - αρχιμουσικός, ακίνητος και αυτός, τους διευθύνει.

Και ενώ βυθισμένοι στην εκτέλεσιν του έργου των σκορπίζουν τους τόνους των τους θείους εις τον αέρα, αγνοούν ίσως, ότι περί αυτούς θεία επίσης τελείται μυσταγωγία της φύσεως και ο ήλιος χρυσώνει μ' ένα τελευταίον παλμόν φωτός τας τάξεις των, τα όργανά των, το φρούριον, την Άρταν, τον Αραχθόν, το Ζάλογγον.

Και τι σύμπτωσις! Εις ένα φορείον του Νοσοκομείου, τριγυρισμένος από φίλους, κοιτάται εν αναρώσει ένας Μπότσαρης.

Απόγονος του Μάρκου, που απθανάτισε το Σούλι, ο υπολοχαγός του πυροβολικού Τάκης Μπότσαρης έρχεται και αυτός, χωρίς να το γνωρίζει, να λάβη μέρος εις την Ιεράν μυσταγωγίαν.

Και η οπτασία εκτυλίσσεται συνεχής, αδιάσπαστος κάτω. Και το βουνόν του Ζαλόγγου, μεμονωμένον εις το βάθος, γιγαντώνεται, ανά-

(«ΕΜΠΡΟΣ» 17 Νοεμβρίου 1912)

βει, πυρπολείται...

Όσά μαρτύρων, που μας εδοξάσατε, έλθετε και πάλιν να μας γαλουκίσετε εις την νέαν ζωήν που μας ανοίγεται.

ΗΡΩΙΣΜΟΙ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΔΥΟ ΣΟΥΛΙΩΤΙΣΣΑΙ ΑΡΧΗΓΟΙ ΑΝΤΑΡΤΙΚΩΝ ΣΩΜΑΤΩΝ

(«ΠΑΤΡΙΣ», 25 Νοεμβρίου 1912)

ΜΕΛΙΧΟΒΟΝ, 21 Νοεμβρίου. - Τα ηρώικα κατορθώματα των Σουλιωτισσών αναζούν εις την εύανδρον Ηπειρον. Αι σφαγαί και αι καταδιώξεις των Τσάμηδων και του Τουρκικού στρατού συνεκίνησαν όκα μόνον τον αρρένα πληθυσμόν, αλλά και τας γυναίκας. Το ηρώικόν Σούλι πρωτοστατεί και πάλιν. Ηδη έδραξαν τα όπλα καταρτίσασαι εθελοντικά σώματα δύο Σουλιώτισσας, η Μαρία Κωστα - Κίτσαϊνα και Ευθυμία Κώστα Γιάννη. Η πρώτη τούτων με τα παλληκάρια της - είκοσι τον αριθμόν - ευρίσκεται εις Βαριάδες, μίαν ώραν δυτικώτερον του Μελιχόβου, η άλλη εἶνε εις το Γιωργάνον, επίσης εις την πρώτην γραμμίν του πυρός. Και αι δύο Καπετάνισσαι, φέρουσαι τέλειον οπλισμόν Μάουζερ, ετέθησαν υπό τας διαταγάς του γενναίου Σουλιώτου αντισηνταγματάρχου κ. Μαλάμου, όστις αναπληροί επί του παρόντος εις την διεύθυνσιν των εθελοντικών σωμάτων τον ασθενούντα κ. Μπότσαρη.

Η καπετάν Κώστα Κίτσαϊνα εβαπίσθη εις το πυρ προχθές κατά την συμπλοκήν της Κοπάνης, επέδειξε δε θάρρος και ανδρείαν πολέμουσα ορθά επί ώρας.

Ηπροχθεσινή συμπλοκή της Κοπάνης, περί της οποίας εν ολίγοις σας έγγραφα εις την προηγουμένην μου ανταπόκρισιν, προεκλήθη υπό των Τούρκων, οι οποίοι επέμενον όπως παραδώσωσιν εις το πυρ το ωραίον χωρίον, το οποίον σήμερον κείται εν ουδετέρω, ούτως ειπείν, ζώνη, μεταξύ των προφυλακών μας και των προφυλακών των Τούρκων. Οι χωρικοί μεταβάντες εις τα πλησίον σώματα, των οποίων ηγούνται οι κ.κ. Γρανίτσας και Λεόντιος, εξήλθον βοήθειαν. Ούτοι τους συνεβούλευσαν να παραμείνουν, αφού οπλισθύν, εις το χωρίον, και εκεί ν' αναμένουν τους Τούρκους. Πράγματι οι χωρικοί οπλισθέντες ανέμενον εντός των οκωών των, όποτε είδον εισερχόμενον ένα τάγμα τουρκικού στρατού εξ 150 περίπου ανδρών. Αμέσως ήρχισαν πυρ και οι Τούρκοι, αφίσαντες πολλούς νεκρούς, υπεχώρουν ατάκτως. Κατά την υποχώρησιν όμως τους υποδέχονται με σφοδρόν πυρ τα σώματα τα οποία ήσαν εστρατοπεδευμένα εις τους Βαριάδες.

Η συμπλοκή διήρκεσε μέχρι της 3ης μ.μ., των Τούρκων τραπέντων εις φυγήν. Τοιοιτοτρόπως το χωρίον Κοπάνη διέφυγε το πυρ.

Κατά την μάχην ταύτην έλαβε μέρος και η καπετάνισσα Κωστακίτσαϊνα με το σώμα της.

Β. Κατωπόδης

ΑΡΧΟΝΤΙΚΟ
ΓΙΩΤΑΚΗΣ
ΘΕΟΔΩΡΟΣ
& ΣΙΑ
ΠΛ. ΠΛΑΣΤΗΡΑ
ΡΑΦΗΝΑ
ΤΗΛ.: (0294) 23569

PAPPAS OIL
ΑΝΘΡΑΚΩΔΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΠΟΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
• ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ
• ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΑ
• ΚΑΥΣΤΗΡΕΣ
• ΑΠΟΛΥΜΑΝΣΕΙΣ
ΤΗΛ. ΚΕΝΤΡΟ
53.16.444

ΑΛΕΚΟΣ Ε. ΜΠΕΜΟΣ
Πλ. Ηρώων Κύπρου 12
Ν. Σμύρνη
Τηλ.: 9330786
bello
PATISSERIE

κι είδα τον ίσκιο γερακιού εδώ σιμά στ' αυλάκι.

- Πάμε μανούλα, στα νερά, να βρω τη συντροφιά μου.

Αυτό ήταν σύμφωνο μικρό δεν ήταν γεράκι

Και ο ίσκιος πάλι εφάνηκε επάνω στα λιθάρια,

και κατεβαίνει η πέρδικα ζητώντας τ' ακριβό της.

Σκούζει χτυπιέται η πέρδικα με τρόπο, με λαχτάρα,

και τ' ακριβό της σπαρταρά στου γερακιού το νύχι.

Παραστατικά όσο και συγκινητικά μας ζωγραφίζει την υποδειγματική αγάπη και στοργή της πέρδικας για τα παιδιά της και το δημοτικό:

«Τήρα μη μοιάσεις του λαγού, όπου γεννάει κι' αρνιέται

Μοιάσε της πετροπέρδικας, της αηδονολούσας,

που κάνει δεκοχτώ πουλιά, κανένα δεν αρνιέται.

Κι αν πέσ' και πάρει ο αετός, ένα από τα πουλιά της,

κάνει καιρό να πιεί νερό, θολώνει και το πίνει.

Κι όπ' εύρει μαύρη καψαλιά θα κάτσει να βοσκήσει

κι όπ' εύρει μαύρο κούτσουρο θα κάτσει να λαλήσει».

Η τροφή της. Η τροφή της πέρδικας είναι μεικτή. Τρώγει, δηλαδή, σκαθάρια, σαλιγκάρια, μαστάκια, μυμήγια, μυίγες κι άλλα έντομα, αλλά και σπόρους, χλόη, βλαστούς, καρπούς. Χρειά-

Τα ζώα και τα πουλιά στους Ηπειρωτικούς θρύλους

(Αποσπάσματα από το βιβλίο του Ε. Α. Μπόγκα)

Η ΠΕΡΔΙΚΑ

πάδια με τη φύλαξη περδικοβοσκού.

Το βοσκό, τον συνηθίζουν και τον αναγνωρίζουν, υπακούουν στη φωνή του και γυρίζουν στην κούρνια τους το βράδυ.

Πολύ πεζή όμως καταντάει έτσι η ζωή της χιλιотραγουδιμένης πέρδικας. Κι επροσέξατε ένα πράμα; Όλο άντρες εκθειάζουν την πέρδικα. Κι αυτό οφείλεται στο άρθρο. Λέμε «έχω μια πέρδικα στο κλουβί. Λαλάει όμορφα», ενώ ο αρσενικός είναι που κελαηδάει όμορφα, ο πέρδικος.

Δεν έχω, είπα. Δε με κατεβάζεις για δοκιμή; Δοκιμές δεν γίνονται, μ' απάντησε κουφτά, και πήρε να διαλαλεί τη δειλιάτ'.

(Δε γυρίζου στ' Μανωλιάσσα) είπα μέσα μ'. Πήρα τ' αυτοκίνητο και πήγαινε εκείνο.

Σαν φτάσαμε στο μισό δρόμο ήλω στο σωφέρ: Κύριγε οδηγέ, σταμάτα να κατέβω ειδώ στου κουμπάρου μ'. Κατ' θα 'χει να ροκανίσουμε. Είμαι ξελιγωμένους. Δε βαστώ ως στ' Μανωλιάσσα.

Σταμάτησε εκείνους, κατέβκα ιγώ και τράβ'ξα για του κουμπάρου μ'.

Κουμπάρη, στην Αθήνα δε χρειάζονται οι φούρνι' σαν το δικό σ' ψήνουνται από μόνοι τους ούλ'.

Κι ο δικός μ' ο φούρνος έγ'νε καψουνουκίνητους. Εβα να δεις. Σέρνουμε το καπάκι. Κατάκαθαρος ο φούρνος. Ούτε ξύλα - ούτε κάρβουνα - ούτε στάχτες. Μόλις τον ανοίξαμε φρεσ, μπήκει και θρουσιάζει ου κάψουνας. Τώρα βάζουμε τα ζημούτα και το φαί, τον κλείνουμε και πάμε στο κατώ.

Σε λίγη ώρα ο μάγειρας και φούρναρης ο κάψουνας θα μας δώσ' φρεσκοψημένου ψωμί και καλοψημένου φαί, κοκκινέλ' δροσερό έχουμε στο κατώγ', θα φάμε και θα πιούμε και θα χουρέψουμε.

Ετσι και έγινε.

Και μαζί μας και τα ποντίκια, κουμπάρει. Θένε κι αυτά να φάνε, είπα με λύπηση.

Καραγκιόζης Καραγκιοζόπουλος και για την παρουσίαση Κ. Σανιδάς

Καραγκιόζης Καραγκιοζόπουλος και για την παρουσίαση Κ. Σανιδάς

Καραγκιόζης Καραγκιοζόπουλος και για την παρουσίαση Κ. Σανιδάς

Καραγκιόζης Καραγκιοζόπουλος και για την παρουσίαση Κ. Σανιδάς

Καραγκιόζης Καραγκιοζόπουλος και για την παρουσίαση Κ. Σανιδάς

Καραγκιόζης Καραγκιοζόπουλος και για την παρουσίαση Κ. Σανιδάς

Καραγκιόζης Καραγκιοζόπουλος και για την παρουσίαση Κ. Σανιδάς

Καραγκιόζης Καραγκιοζόπουλος και για την παρουσίαση Κ. Σανιδάς

Καραγκιόζης Καραγκιοζόπουλος και για την παρουσίαση Κ. Σανιδάς

Καραγκιόζης Καραγκιοζόπουλος και για την παρουσίαση Κ. Σανιδάς

Καραγκιόζης Καραγκιοζόπουλος και για την παρουσίαση Κ. Σανιδάς

Καραγκιόζης Καραγκιοζόπουλος και για την παρουσίαση Κ. Σανιδάς

Καραγκιόζης Καραγκιοζόπουλος και για την παρουσίαση Κ. Σανιδάς

Καραγκιόζης Καραγκιοζόπουλος και για την παρουσίαση Κ. Σανιδάς

Καραγκιόζης Καραγκιοζόπουλος και για την παρουσίαση Κ. Σανιδάς

Καραγκιόζης Καραγκιοζόπουλος και για την παρουσίαση Κ. Σανιδάς

Καραγκιόζης Καραγκιοζόπουλος και για την παρουσίαση Κ. Σανιδάς

Καραγκιόζης Καραγκιοζόπουλος και για την παρουσίαση Κ. Σανιδάς

Καραγκιόζης Καραγκιοζόπουλος και για την παρουσίαση Κ. Σανιδάς

Καραγκιόζης Καραγκιοζόπουλος και για την παρουσίαση Κ. Σανιδάς

Καραγκιόζης Καραγκιοζόπουλος και για την παρουσίαση Κ. Σανιδάς

Καραγκιόζης Καραγκιοζόπουλος και για την παρουσίαση Κ. Σανιδάς

Καραγκιόζης Καραγκιοζόπουλος και για την παρουσίαση Κ. Σανιδάς

Καραγκιόζης Καραγκιοζόπουλος και για την παρουσίαση Κ. Σανιδάς

Καραγκιόζης Καραγκιοζόπουλος και για την παρουσίαση Κ. Σανιδάς

Ακονίστε το μυαλό σας

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

- Ποιο ζώο έχει τριανταενέα πόδια;
- Όσο πιο δύσκολος είναι τόσο πιο κακός γίνεται. Ποιος;
- Ποια λέξη θα σχηματιστεί όταν σε έναν τράγο κρεμάσουμε ένα γουδί;
- Πόλη της Κύπρου που είναι χωμένη στην άμμο. Ποια είναι;
- Πώς λέγεται το παιδί που μένει στο σπίτι;
- Τεντωμένη την βάζω, ζαρωμένη τη βγάζω. Τι είναι;

ΛΥΣΗ

- 1) Μια κουτσή σαρανταποδαρούσα!
- 2) Ο χαρακτήρας!
- 3) Τραγούδι.
- 4) Η Αρμόχωστος!
- 5) Οικόπεδο.
- 6) Η κάλτσα.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΕΥΘΥΜΑ ΚΑΙ ΕΞΥΠΝΑ

Ο σύζυγος μόλις γυρίζει στο σπίτι από τη δουλειά του, πέφτει αποκαωμένος σε μια πολυθρόνα και λέει:

- Είμαι κυριολεκτικά μισοπεθαμένος. Και η σύζυγος:
- Όλες τις δουλειές μισές τις κάνεις εσύ.

Δυο τεμπέληδες κοιμόντουσαν. Κάποιος κλέφτης, μπαίνει στο δωμάτιό τους, τραβάει σιγά-σιγά το βαρύ πάπλωμα και τους το παίρνει. Μόλις το αντιλήφθηκε ο ένας, ξυπνάει τον άλλο και του λέει:

- Σήκω και πιάσε αυτόν που μας πήρε το πάπλωμα.
- Κι εκείνος ήρεμος:
- Αφησέ τον, όταν ξανάρθει να πάρει και το μαξιλάρ μας, τον πιάνουμε.

Σοφά λόγια

- ⇒ Όλα τα είχε η Μαρλωρή ο φερετζές της έλειπε.
- ⇒ Όταν ιδείς την κοπελιά κι έχει στα πόδια τρίχες, έχει το διάβολο στην κοιλιά κι γλώσσα δέκα πήχεις.
- ⇒ Πού πας ξυπόλυτος στ' αγκάθια;
- ⇒ Στόμα έχουμε ένα για να ήεμε τα μισά απ' ό,τι ακούμε.
- ⇒ Το γινάτι βγάζει μάτι.
- ⇒ Ομοιος τον όμοιο αγαπά και η κοπριά τα λάχανα.
- ⇒ Μεγάλη μπουκιά να τρως, μικρή κουβέ-ντα να ρες.
- ⇒ Μπήκε ο τέταρτος, βγήκε ο έβδομος

Ο ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ ΚΑΙ ΟΥ ΚΑΥΣΟΥΝΑΣ

Δε μας φτάνανε όλα τ' άλλα κατέφθασε απ' τη γη του πυρός και ο καύσοντας με το πηγάδι τ' όσου και η Ηλιάδα και την έβαλε μέσα να την τηγανί.

Εικίνες τις μέρες πήγα στην Αθήνα, πατριώ-τες Μανωλιάσσες. Μόλις κατέβ'κα απ' τ' αυτοκινήτου ρες και μπήκα μέσα σ' ένα καμμένο φούρνο, σα φλογισμένου καμίν.

Μόλις πάτ'σα το ένα ξυπόλητου πόδι μ' στην άσφαητο το σήκουσα, γιατί έκαιγε και πάτ'σα το άλλο, μα το σήκουσα κι αυτό, και τ' άλλου πάτ', και τ' άλλου ξανά, και άρχισα να περπα-τώ, να τρέχω ασφαλτοκίνητους.

- Για που το 'βαλες, Καραγκιόζ', μεί τόσο καύ-σουνας; με ρώτησε ένας.

- Για το γύρο της Αθήνας, που είπαι ου Δήμαρ-χος.

Σαν κουράστηκα, μπήκα κατ' απ' ένα υπόστει-γου, που ήταν κι άλ'.

Ενας βαστούσε ένα κτάκι που έλιγε:

- Μέτρα προφύλαξης από τον καύσωνα.

1. Περίττο να πούμε πρώτα να ανοίξετε το AIR CONDITIONS.

- Τι είναι, κύριγε, αυτά τα ΑΡΚΟΥΔΙΣΙΟΥΝ; ρώ-τησα τον κύριο που κρατούσε το κτάκι.

- AIR CONTITION, Καραγκιόζιμ'. Κλιματιστικό μηχανήμα.

- Κατάλαβα. Κάν' σταφύλια κι εκείνα κρασί, το πίνουμε και δροσιζόμαστε.

- Όχι. Είναι μηχανήμα που παρά-γει δροσερό αέρα. Αλλά πρέπει να είναι κλειστό όλο το σπίτι.

- Πόρτες, παράθυρα, φεγγίτες,

κλειδαρότρυνεις, ε;

- Τα υπερβάλλεις.

- Και ούλοι μέσα.

2. Όσοι δεν έχουν AIR CONDITION να κατέβουν στα υπόγεια.

- Και όσοι δεν έχουν υπόγεια - κατώγεια τι θα κάν'νε, κύριγε;

3. Σε περιπτώσεις δυσκοιλιών να τηλεφωνή-σουν σε ένα νοσοκομείο.

- Του βρήκα! θα πάω στη δροσιά. Μα αυτό εί-ναι μπαγαποντιά. Αμα πάω ιγώ γειρός, δεν θα πάει ένας άρρουστος. Φτουκός, ξυπόλητος, εί-μαι μα άκαρδους, ψεύταρους δεν είμαι. Ποτές των ποτών! Βγήκα απ' το υπόστεγου και πήρα πάλι να τρέχω επειδής ζηματούσε η άσφα-

τους, οπότε άκσα έναν:

- Αλλάς. Πειράστε, κύριοι, στη δροσιά.

Πησσίασα, και στάθηκα - δεν είχε άσφαητο ε-κεί - κοντά σ' ένα πηγάδι.

- Τι πηλας, πόι;

- Πήω δροσιδιά.

- Πού είναι η δροσιδιά; ρώτησα τον άνθρου-που.

- Στο πηγάδ'. Δίνεις δυο κατοστάρικα, μπαίνεις στον κβα, κρατάς το σκονί, γυρίζου το μαγκάν, και κατεβαίν'ς στη δροσιδιά και κάθσε δυο ώ-ρες.

- (Βρε τουν εμπουράκο! είπα μέσα μ'. Ωνάση φλέβα έχει στο μυαλό τ' αυτός). Δεν έχει νερό το πηγάδ'.

- Λίγου, ως τα γόνατα, κι αυτό δωρειάν. Ψά-κτ'κα μα μόνο του εισιτηρίου να γυρίσου στη μόνα γη είχα.

που κόβο-νταν και έδι-ναν με τη θυ-σία τους ό,τι εκλεκτό εί-χαν, τον καρπό, το αιτάρι, το ψωμί. Όλοι δούλευ-αν. Ακούραστα. Ασταμάτητα. Σκληρά. Ησυχά-ζα με τη σκέψη πως θα υπάρχουν εργάτες, πως δεν θα χαθεί ο καρπός, πως θα θεριστούν οι α-γροί.

Αργότερα η ζωή μου έφερε και μου προσφέρει πολλές εμπειρίες. Αυτή όμως που έδειχνε τις χώρες «λευκές προς θερισμόν ήδη», μαζί με την άλλη του πραγματικού θερισμού, έμειναν ανεξί-τηλες μέσα μου και σημάδεψαν το μεγάλωμά μου στη ζωή και την κάποια ωριμότητά μου σχε-τικά με την ομορφιά της αλλά και με την ανάγκη που είναι ένα βασικό της στοιχείο. Τώρα ζω το παρόν. Είμαι στην όμορφη νεανική ηλικία, είμαι στη δύσκολη παράλληλη ηλικία της νεότητος. Σε ώρες ήρεμης αναπόλησης ή σε εποχές τέτοιες που ο θερισμός βρίσκεται στο φόρτο του έχο-νται στο νου μου αυτές οι παιδικές θυμήσεις και με μεταφέρουν πίσω για λίγο. Γιατί τώρα έχω συνειδητοποιήσει, ότι το εντονότερο στοιχείο

Ο ΘΕΡΙΣΜΟΣ

της εικόνας του θερισμού δεν είναι η ο-μορφιά και η συγκίνηση, αλ-λά ο προβληματισμός και ο στοχασμός πάνω στα στάχνα, τους εργάτες, τη δουλειά, τη ζωή. Πάνω στη δημιουργική παρουσία του ανθρώπου, του ανθρώπου που σπέρνει και θερίζει και δημιουργεί. Και όλη μου η ψυχή, στέκεται στη δέηση, για χέρια γερά, εργατικά που δεν θα αφήσουν να πάει χαμένος ο καρπός, που θα αξιοποιήσουν τη θυσία των σταχυών και θα δώσουν την αληθινή ανθρώπινη πνοή και παρουσία στον κόσμο και στις «λευκές χώρες».

Όσο σκέπτομαι την παιδική μου εκείνη εντύ-πωση που κάποιες φορές μου φαινόταν συ-γκλονιστική, βρίσκω ότι πέρα από τα στάχνα και το θερισμό, εκείνο που βαθεί με επηρέαζε ήταν η απρόσπλη τοποθέτηση σε χώρο. Η γενι-κότητα. Η παγκοσμιοτητα. Η πανανθρώπινη α-νάγκη. Οι χώρες της γης ολόκληρης. Οι απέρα-ντες εκτάσεις με τα στάχνα. Ο καρπός' όλους τους αγρούς. Η ολότητα. Ο κόσμος εννομένος κάτω από το βλέμμα του Θεού που βλέπει την

ανάγκη και δέχεται τη δέηση. Και εγώ μικρό παιδί, θυμάμαι ότι επέμενα να γίνω εργάτης. Εργάτες δεν ήθελε ο Κύριος; Δεν μπορεί σχε-φτόμουν, ώσπου να μεγαλώσω, θα υπάρχουν αγροί και στάχνα και θα χρειάζονται εργάτες.

Ηθελα λοιπόν να γίνω εργάτης. Και σήμερα στον ταλαντευόμενο αιώνα μας, εγώ ο νέος του τώρα - το μικρό παιδί του τότε - βρίσκω μέσα μου τη σπίθα εκείνης της επιθυμίας μου. Να γίνω εργάτης. Να δουλέψω στον κόσμο. Να μην αφήσω τα στάχνα να αχρηστευθούν. Να μην α-φήσω την αλήθεια να ξεθωιάσει κάτω από τη ζέση του καλοκαιριού. Να μην αφήσω το φως να σβήσει. Να μην αφήσω το πνεύμα να παρα-μεριστεί. Να μην αφήσω τις αξίες να ξεπεθούν. Να μην αφήσω τα νειάτα μου να γεράσουν. Και γεράνε με τη νωθρότητα. Γεράνε όταν δεν συνειδητοποιούν ότι ο κόσμος μας θέλει όλο και περισσότερη δουλειά.

«Δουλέψτε τον ξανά τον κόσμο», λέει ο ποιη-τής. Δουλειά. Κόπος. Αγροί για θερισμό. Θεέ μου, δουλειά που μας περιμένει!

Δίνα απ' όλα για όλα

Φίλες και φίλοι γειά σας

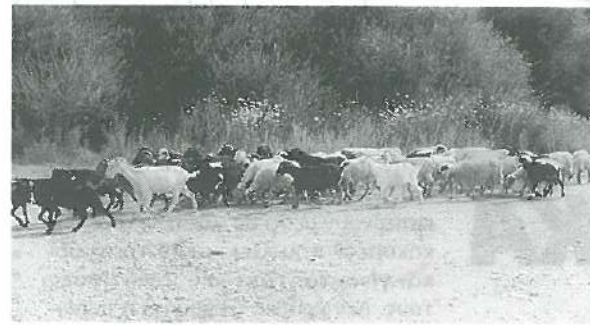
❖ Καλοκαίρισε για τα καλά και αυτό το καλοκαίρι μας ήρθε περισσότερο από καυτό. Διανύουμε το πρώτο 15νθήμερο του Ιουλίου και η Ελλάδα καίγεται απ' άκρη σ' άκρη. Εκατοντάδες χιλιάδες στρέμματα έγιναν στάχτες κι αποκαΐδια.

❖ Καλοκαίρι και οι περισσότεροι από μας θα κάνουμε τα αδύνατα - δυνατά να βρεθούμε για λίγες μέρες στη Μανωλιάσσα. Θα ζήσουμε λίγες μέρες με τους αγαπημένους μας, γονείς, φίλους και συγχωριανούς.

Είμαστε πράγματι τυχεροί όσοι ανταμώνουμε στο χωριό. Κάποιοι είμαστε ευτυχείς που ζήσαμε μικροί στο χωριό και γευτήκαμε τη νοστιμιά του, κι η νοστιμιά του έμεινε γεμάτη ευωδίες και αρώματα. Νοστιμιά και άρωμα που αφήνει το ζεστό ψωμί από τη γάστρα, η ρίγανη η τριμμένη κι η μυρωδιά της βρεγμένης γης.

❖ Στις φωτογραφίες οι άνθρωποι που κρατούν το χωριό μας ζωντανό. Που ποτίζουν με τον ιδρώτα τους τη γη, που χτυπούν την

πρώην κοινοτήτων Μελιγγών και Μανωλιάσσας διεκδικείται κατά το ήμισυ απ' τα

δύο αυτά χωριά. Επειδή ακόμη το νερό κυλάει, ως είναι φυσικό, προς τα κάτω, είχαν από ανέκαθεν κατά το «γκαντιμί» συνήθεια δικαιώματα επ' αυτού και τα δυο παρακάτω χωριά του Θεριακισμού και της Κοπάνης.

Ο Δάδωνας κατά το πέρασμά του κινούσε και έξι μύλους, από τους οποίους δυο μόνο είναι σε κατάσταση που μπορούν να διατηρηθούν και να λειτουργήσουν.

Ακόμα λειτουργούσε και νεροτροπή. Δυο είναι και σήμερα σε λειτουργία. Υπάρχουν ακόμη και οι βάσεις από τα «Νταμπάνια» ή «Μαντάνια» που δε λειτουργούν.

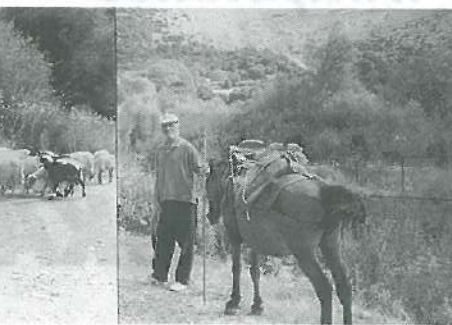
Μικρά πέτρινα γεφυράκια διευκολύνουν το πέρασμα κυρίως το χειμώνα εκειθεν κι εδώθεν. Οι φωτογραφίες απεικονίζουν τους μύλους και τις νεροτριβές. Είναι δε οι υπάρχοντες μύλοι γνωστοί ως «ΜΥΛΟΙ ΚΟΥΚΟΥΣΙΟΥΝΙΣΤΑΣ» απ' τον υπερκείμενο συνοικισμό.

Το παράξενο είναι τούτο: Ο μύλος που είναι απ' τη μεριά της Κοπάνης ανήκει στην κοινότητα Θεριακισμού και ο μύλος που είναι απ' τη μεριά του Θεριακισμού ανήκει στον Ι.Ν. της Παναγίας Κοπάνης.

Υπάρχουν δυο Τούρκα έγγραφα που ρυθμίζουν τη μοίρασή του νερού. Δημοσιεύω το νεώτερο που έχει χρονολογία 13 Ιουλίου 1863.

1. Μανωλιάσσα
2. Μελιγγούς
Μουχμπρίδες των άνω χωριών
Οι κάτοικοι των χωριών Κοπάνης και Θεριακισμού επαπαπονέθησαν για το χουκιμάτι ότι οι κάτοικοι των άνω δυο χωριών σας τους εμποδίζουν κατά το Γκαντιμί να ποτί-

ζουν τα χωράφια του Ιμλιακίου των δύο χωριών των κι επειδή τούτο είναι άδικο και ά-

τοπον, άμα λάβετε το παρόν μας αμέσως την ιδίαν ώρα να τραβίσει ο καθένας χέρι και να μην τους εμποδίσει εις το παραμικρόν να ποτίσουν τα ρηθέντα χωράφια των κατά το γκαντιμί και αν έχει κανείς να κάμει παρατηρήσεις να εξετασθεί για τίποτε και τον στέλνεται την ίδια ώρα εδώ να δικασθώσιν ευνοίμως.

1863 την 13 Ιουλίου
Ο Γεν. Διοικητής Ηπείρου
Χουσεΐν Πασάς

❖ Τυχεροί είμαστε όσοι βρεθήκαμε τις ημέρες της Μεγάλης Εβδομάδας στο χωριό. Η καμπάνα έδινε τον τόνο, λυπητερά τη Μεγάλη Εβδομάδα, χαρούμενα την Ανάσταση. Μακριά από τα βαρελότα, τις κροτίδες, τα πυροτεχνήματα και την εμπόλεμη κατάσταση που τείνει να καθιερωθεί.

Μακριά από κάθε βεβήλωση της πνευματικής παράδοσης των Ελλήνων. Ο πασχάλιος όρθρος και η λειτουργία δεν πνίγηκαν στον οριμαγδό βαρελότων και κροτίδων.

Η πασχαλιά εορτή, η κορυφαία της εκκλησίας μας έμεινε αλόβητη. Η νοστοριότητα μας δεν έχει διαβρωθεί. Η πανάρχαια εκκλησιαστική τάξη δεν διασαλεύεται χάρη του εντυπωσιασμού.

Λάβαμε το φως εκ του ανεσπέρου φωτός, από την κοινή τράπεζα για τον φωτισμό της

ζωής και της υπάρξεώς μας. Βιώσαμε

τα πάθη και την Ανάστασή του Χριστού. Ακόμη είμαστε τυχεροί γιατί πολλά χωριά έμειναν χωρίς παπά, αλειτούργητα το Πάσχα ή με ένα μόνο περριδεύοντα

ιερέα που για να προλάβει έτρεχε από το ένα χωριό στο άλλο... Αλλού έκαναν Ανάσταση το μεσημέρι! Είμαστε ή δεν είμαστε τυχεροί;

❖ Πασχαλιάτικα ο Αη - Γιώργης «έβαλε τα

καλά του», άλλαξε όψη στο εσωτερικό του. Ολοι οι τοίχοι βάφθηκαν καθώς και τα τζαμιά, η ξύλινη επένδυση, τα στασίδια, τ' αναλόγια κ.ά. Το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο συνεχίζει να εργάζεται με ζήλο για όλες τις εκκλησίες μας κι αυτό πρέπει να το επαινέσουμε.

❖ Μια που μιλάμε για τον Αη - Γιώργη, τις ημέρες του Πάσχα ακούσαμε στο χωριό και το παρακάτω εύθυμο:

Μια μέρα ο Χρήστος - Νάκος που περνούσε από την Αγία Κυριακή άκουσε μια φωνή (η φωνή ήταν του μακαρίτη Κώστα - Χαρίση) να του λέει:

- Δε μ' λες ρε Χρήστο, ποιος είναι στο Αη Γιώρ επίτροπος τώρα;

Κι ο μπαρμπα Χρήστος τ' απάντησε:

- Είν' ου Λάκη - Στέφος.

- Ου Λάκη - Στέφος! Τι μ' λες τώρα! Αμα έπεσε στα χέρια των Νικατών ο Αη Γιώρς χαθήκαμαν.

❖ Η φωτιά σκόρπισε τον πανικό και στη Μανωλιάσσα. Στις αρχές Ιουλίου από βραχυκύκλωμα πήρε φωτιά η κτηνοτροφική εγκατάσταση του Πολύκαρπου Μπέλλου. Η φωτιά είχε σαν αποτέλεσμα να καούν 15 πρόβατα και αρκετή ποσότητα αποθηκευμένου χόρτου.

Η σύζυγός του Μαργαρίτα σώθηκε ως εκ θαύματος. Η ψυχραιμία της και η βοήθεια των γειτόνων κατάφεραν να ελέγξουν τη φωτιά. Επί τόπου έφθασε η Πυροσβεστική και απέτρεψε μεγαλύτερα προβλήματα.

Αξίζει να σας αναφέρω πως η Εκκλησιαστική Επιτροπή πήρε την πρωτοβουλία να συγκεντρώσει χρήματα για να βοηθήσει την οικογένεια. Συγχαρητήρια στην Εκκλ. Επιτροπή για την πρωτοβουλία της και σ' όλους τους Μανωλιασσίτες που συμπαραστάθηκαν στο πρόβλημα της Μανωλιασσίτικης οικογένειας. Απόδειξη πως υπάρχει ανθρωπιά, πως υπάρχουν άνθρωποι με αξίες.

Επίσκεψη πραγματοποιήσε και ο Δήμαρχος Μπιζανίου κ. Μπαλτογιάννης και αναμένεται μετά από απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου να χορηγηθεί βοήθεια.

❖ Η Παναγιά μας που δεσπόζει στις καρδιές μας και που κατέκτησε την κορυφαία θέση στο χριστιανικό οικοδόμημα, είναι η πάντων χαρά, η προστασία μας, η μεσίτρα μεταξύ ουρανού και γης.

Η Μανωλιασσίτικη ευλάβεια προς το πρόσωπό της έχει εκφραστεί από τους προγόνους μας και συνεχίζει μέχρι τις μέρες μας.

Η ανακαινισή της που άρχισε από πέρσι ολοκληρώνεται και φέτος ανακαινισμένη θα δεχτεί στην αγκαλιά της τα αγαπημένα της παιδιά που είναι σκορπισμένα σ' όλα τα σημεία της γης Ελλάδα και εξωτερικό.

Καλό καλοκαίρι σε όλους
Καλή επιστροφή φίλοι και φίλες
Ο παλιός

καμπάνα του Αη Γιώργη, της Παναγίας, της Αγίας Κυριακής του Αη Λιά, που κάνουν τους μπουχαρίδες να καπνίζουν, που ζυμώνουν το σπύρο, που βερρίζουν, που πατούν το χόμα, που ανθίζει η ρίγανη, το χαμομήλι και η θρούμπη.

Οι άνθρωποι αυτοί είναι οι γονείς μας, τ' αδέρφια μας, οι θείοι μας, οι συγγενείς, οι φίλοι, οι συγχωριανοί μας. Είναι αυτοί που μας καρτερούν. Σε πείσμα των καιρών αντέχουν, επιμένουν, ελπίζουν... απαιτούν όλα αυτά που τους ανήκουν.

❖ Μια που μιλήσαμε για το κεφαλόβρυσο ο ξαδερφός μου Γρηγόρης Γιωτάκης μου έστειλε το παρακάτω κείμενο από την εφημερίδα «ΛΑΚΑ ΣΟΥΛΙΟΥ». Θεώρησα ότι έχει ιστορικό ενδιαφέρον και το καταχωρώ:

ΤΟ ΝΕΡΟ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΟΥ

Δυτικά του ιερού της Δαδώνης και στα πόδια του χωριού Μελιγγών υπάρχει από αρχαιοτάτων χρόνων μια πλούσια σε νερό πηγή, η πηγή «Κεφαλόβρυσον». Είναι δε και η αρχή του αρχαίου ποταμού Δάδωνα σημερινού Λούρου. Επειδή είναι στα όρια των

1. Μανωλιάσσα
2. Μελιγγούς

Μουχμπρίδες των άνω χωριών
Οι κάτοικοι των χωριών Κοπάνης και Θεριακισμού επαπαπονέθησαν για το χουκιμάτι ότι οι κάτοικοι των άνω δυο χωριών σας τους εμποδίζουν κατά το Γκαντιμί να ποτί-

Εθνικό Κτηματολόγιο

Από το 1944 βρίσκεται ήδη σε εξέλιξη η σημαντικότερη και ουσιαστικότερη προσπάθεια από την ίδρυση του αθητικού κράτους για τη σύνταξη του Εθνικού Κτηματολογίου και την προγραμματισμένη ανάπτυξη της χώρας μας. Το Εθνικό Κτηματολόγιο απλώνεται τώρα σε κάθε γωνιά της Ελλάδας.

Η πρώτη προσπάθεια εισαγωγής του θεσμού του κτηματολογίου χρονολογείται από το 1863 με διάταγμα του Οθώνα.

Ακολούθησαν 4.000 περίπου νόμοι, διατάγματα και υπουργικές αποφάσεις χωρίς όμως ουσιαστικό αντίκρουσμα.

Από το 1994, όλοι αναγνωρίζουν πια ότι με τις ενέργειες του ΥΠΕΧΩΔΕ, το Εθνικό Κτηματολόγιο άρχισε επιτέλους να γίνεται πραγματικότητα με τη χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Ελληνικό Δημόσιο.

Για την Ελλάδα, το Εθνικό Κτηματολόγιο αποτελεί τη βάση για όλα σχεδόν τα αναπτυξιακά προγράμματα. Η έναρξη και ολοκλήρωση του Εθνικού Κτηματολογίου είναι επιτακτική, για λόγους όπως:

• Η συλλογή και ανάκτηση πληροφοριών, σε αποκεντρωμένη δομή, για τον περιφερειακό σχεδιασμό και την περιφερειακή οργάνωση της χώρας μας, αντίστοιχα με την περιφερειακή δομή των υπολοίπων χωρών της Ευρώπης.

- Η αποκεντρωμένη οργάνωση της Ελλάδας.
- Ο αποτελεσματικός σχεδιασμός για την προστασία του περιβάλλοντος, των φυσικών πόρων και των ευαίσθητων οικοσυστημάτων.
- Η συμβολή και στήριξη στην καθιέρωση ενός δικαίου και αντικειμενικού φορολογικού συστήματος.
- Η συμβολή στην αντικειμενική εκτίμηση των γεωεπιχειρημάτων και των οικοδομών.
- Η χάραξη και εφαρμογή πολιτικής γης.
- Η ορθολογική διαχείριση όλων των φάσεων του αναπτυξιακού σχεδιασμού, σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.
- Η εξασφάλιση ενός αντικειμενικού μέσου, για διαχειριστικά μέσα στην οικονομία του φυσικού χώρου.
- Η συμβολή και η καθοριστική βοήθεια και αναφορά στο υπό εξέλιξη πρόγραμμα χωροταξικής ανασυγκρότησης.
- Η αποφασιστική συνεισφορά στη χάραξη αγροτικής πολιτικής.
- Η διευκόλυνση, απλοποίηση και αντικειμενοποίηση βασικών εργασιών του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, με αφαίρεση γραφειοκρατικών εργασιών και αντιλήψεων.
- Η κατοχύρωση και εγγύηση των ιδιοκτησιακών δικαιωμάτων του Δημοσίου, αλλά και των ιδιωτών.

- Με την ολοκλήρωση του Προγράμματος, τα οφέλη για τους ιδιοκτήτες ακινήτων και για το ελληνικό δημόσιο θα είναι:
- Η κατοχύρωση οριστικά και αμετάκλητα των τίτλων ιδιοκτησίας των πολιτών.
- Η απλοποίηση της μεταβίβασης της ακίνητης περιουσίας, μειώνοντας έτσι στο ελάχιστο έξοδα και χρόνο.
- Η κατάργηση, ουσιαστικά, των αντιδικιών για κτηματικές διαφορές.
- Η προστασία της δημόσιας περιουσίας.
- Η οριοθέτηση της δημόσιας και δημοτικής περιουσίας και των δαμών.
- Η αναβάθμιση του περιβάλλοντος, με περιορισμό των πυρκαγιών, των καταπατήσεων και της αβυσθοειδούς.
- Η εφαρμογή σύγχρονης πολιτικής, με έργα που θα κάνουν αποδοτικές τις εκμεταλλεύσεις γης.
- Η σχεδίαση σύγχρονης ουσιαστικής πολιτικής, που δίνει πολεοδομημένη γη για πρώτη και δεύτερη κατοικία ποιότητας.
- Η αξιοποίηση και προστασία των φυσικών πόρων και των οικοσυστημάτων.
- Η αποκάθιση δημόσιας περιουσίας, αξίας 1 τρις. δραχμών.

Κατά το νήμα που θα υφάνεις, τέτοιο πανί θα βγει